

Oříškový král Grizly sahá letos po miliardě

Vánoční trh zásobuje s pojištěním EGAP

EGAP hostil summit
evropských ECAS

strana 8

Debaty leaderů:
Kolik si z Dukovan
ukousnou české firmy?

strana 10

Ázerbájdžán:
Cesta od komoditní
ekonomiky k technologické
a logistické bráně

strana 14

 EGAP

POJIŠŤUJEME ČESKÝ EXPORT

OBSAH

02 | **Grizly zásobuje vánoční trh oříšky s pojištěním EGAP**

03 | **Oříškový král**
Grizly sahá letos po miliardě

05 | **Novým členem dozorčí rady EGAP se stal Rudolf Cogan**

06 | **Česká stopa v Ottawě:**
EGAP na summitu Bernské unie představil koncept posílení rámce exportního financování

08 | **EGAP hostil summit evropských ECAs**
Český plán na posílení evropské ekonomiky má podporu všech exportních agentur a Evropské investiční banky

09 | **Young Professionals v Bělehradě**

10 | **Kolik si z Dukovan ukousnou české firmy?**
Pomůže jim nové pojištění od státní pojišťovny EGAP

14 | **Ázerbájdžán: Cesta od komoditní ekonomiky k technologické a logistické bráně mezi kontinenty**

19 | **Průvodce pro české exportéry: Jak na obchod v Ázerbájdžánu**

20 | **EGAP pomáhá obnovovat české lesy.**
V rámci dobrovolnického dne vysadili zaměstnanci 2 000 nových stromů

21 | **V pasáži EGAP se usadili sloni.**
Výstava v sídle EGAP upozorňuje na problém pytláctví

24 | **Sloni mluví. My se je jen snažíme konečně poslouchat.**

27 | **Setkání generací v paláci EGAP**

29 | **Novinky ze světa trade, export & ECAs**

33 | **Sledujte nás na sítích**

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé českého exportu,

rok se chýlí ke konci a už brzy červeně vypsané termíny všech možných uzávěrek, vykřičníky a stres vystřídají svátky. Dost možná se i na vašem vánočním prostírání objeví misky s oříšky olomoucké firmy Grizly. Kromě toho, že firma je veleúspěšný dodavatel kvalitních oříšků i potravinových doplňků, je od letoška také klientem naší pojišťovny.

Grizly se v hlavní sezóně – na Vánoce – musí předzásobit až dvojnásobkem běžných zásob a díky pojištění od EGAP letos získala úvěr na nákup surovin za 25 milionů korun. **Je to ukázka toho, jak mohou exportně orientované podniky díky pojištění získat dostupnější financování a rychleji růst doma i v zahraničí.** O tom, jak se Grizlymu daří, hovoří v interview finanční ředitelka firmy Petra Faltýnková.

Náš plán na posílení evropské ekonomiky prostřednictvím exportních kreditních agentur, kterému říkáme **Česká iniciativa, má podporu všech evropských ECAs i Evropské investiční banky.** Přesvědčili jsme se o tom na pražském summitu evropských exportních agentur, který jsme pořádali na konci listopadu v Praze. Plán jsme ovšem prezentovali úspěšně také **na summitu Bernské unie v Ottawě.** Cílem iniciativy je vytvořit společný evropský mechanismus zajištění exportních úvěrových agentur, který by umožnil navýšit jejich kapacitu bez přímého dopadu na rozpočet Evropské unie.

Magazín přináší ohlédnutí za debatou leaderů dodavatelských firem energetického odvětví. Ta se konala na **Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně.** Diskutoval jsem se zástupci státu i předních českých firem, které se chtějí na projektu podílet. Je zřejmé, že **český průmysl má ambici dosáhnout 60% podílu na této historicky největší investici v moderních dějinách české energetiky.** Propojení know-how českých firem se silným finančním rámcem, který umožňuje mimo jiné i náš nový nástroj pro pojištění domácích investic, je klíčem k tomu, aby české firmy mohly držet krok se zahraniční konkurencí a podílet se nejen na Dukovanech, ale i na dalších strategických energetických projektech doma i v zahraničí. A EGAP jim k tomu může skvěle posloužit.

Teritoriální analýza nás tentokrát zavede do **Ázerbájdžánu.** Obchodování v této zemi už dávno není doménou pouze ropy a plynu. Jak na tomto trhu uspět radí **ředitel zahraniční kanceláře CzechTrade Ázerbájdžán Antonín Marčík.**

Zpráva o tom, že **v paláci EGAP se usadili sloni,** je pravdivá. Dali jsme příležitost české neziskové organizaci **Save-Elephants,** aby zde umístila svou instalaci. Jak k nám sloni promlouvají, co nyní představuje největší nebezpečí pro volně žijící zvířata a jak jim česká neziskovka pomáhá, vysvětluje v rozhovoru koordinátor spolku a dobrodruh **Arthur Sniegon.**

Věřím, že vás adventní vydání našeho časopisu bude inspirovat a přeji vám, ať svátky a vstup do nového roku strávíte v klidu a pohodě.

Přeji vám příjemné čtení a úspěšný závěr roku

*David Havlíček
předseda představenstva EGAP*

Grizly zásobuje vánoční trh oříšky s pojištěním EGAP

Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

Finanční ředitelka společnosti Grizly Petra Faltýnková.

Před Vánoci potřebuje mít své sklady naplněny až na dvojnásobek běžného množství zásob. Olomoucké firmě Grizly, která patří k největším prodejcům oříšků a zdravých potravin v Česku, totiž v období adventu vyskočí prodeje v různých segmentech o mnoho desítek procent. Nákup zásob za 25 milionů korun, které o Vánocích ozdobí stoly v Česku a dalších šesti zemích Evropy, letos Grizly pojišťil u exportní pojišťovny EGAP.

Právě pojištění pro exportně orientované podniky pomáhá českým firmám s financováním jejich rozvoje i provozu.

„Vánoce, hlavní sezona, pro nás znamená nárůst skladových zásob. Potřebujeme je navýšit až dvojnásobně, což klade velké nároky na financování. Díky pojištění od EGAPu jsme získali provozní úvěr, na který bychom jinak nedosáhli,“ vysvětluje **finanční ředitelka společnosti Grizly Petra Faltýnková**.

„Grizly je oblíbený dodavatel kvalitních oříšků, ale z ekonomického hlediska je to taky naprosto skvěle šlapající firma, která roste dvojciferným tempem každý rok. Jak ale z praxe víme, i takovým exportním štikám v oboru může naše pojištění skutečně usnadnit cestu k financování jejich provozu i financování dalšího rozvoje,“ říká **předseda představenstva EGAP David Havlíček**.

Pojištění exportně orientovaných podniků je určené pro firmy, jejichž podíl vývozu na tržbách za poslední účetní období činil minimálně 25 %. A financování nemusí být vázáno na konkrétní vývozní kontrakt. Může jít například o investici do rozšíření či modernizace výroby, případně i provozní financování vývozně orientovaného podniku.

GRIZLY je český výrobce a e-shop se zdravou výživou, působící na trhu od roku 2015. V jeho nabídce najdete kvalitní potraviny od českých i zahraničních výrobců, kterým dominují především ořechy, sušené a lyofilizované ovoce, semínka nebo jeho vlastní ořechová másla a krémy.

EGAP letos pojišťil vývoz a investice českých firem za víc než 25 miliard korun. Například vývoz radiových modemů do Egypta, modernizaci mlýna v Česku, který vyváží do evropských pekáren nebo vývoz zemědělských strojů na Ukrajinu.

Zdroj: www.grizly.cz

Oříškový král

Grizly sahá letos po miliardě

Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

Na začátku byl e-shop, který omylem nakoupil do zásob trochu víc ořechů, než zamýšlel. Teď firma zaměstnává kolem 250 lidí a patří k nejúspěšnějším v oboru na našem trhu. Kromě oříšků prodává zdravou výživu i mlsání, roste dvouciferným tempem každý rok a letos poprvé překoná její obrat jednu miliardu korun. Strategický rozvoj olomoucké firmy **Grizly** už dávno neřídí „náhoda“, ale přesné počty. Finančnímu oddělení šéfuje **Petra Faltýnková**, která byla také u uzavření smlouvy s exportní pojišťovnou EGAP. Právě díky pojištění mohl Grizly obstarat potřebné množství surovin a potravin, kterými letos zásobuje vánoční nákupy v Česku a dalších šesti zemích Evropy.

Vánoce jsou pro nás stěžejní. Většina e-commerce firem nejen v našem oboru považuje vánoční sezonu za nejdů-

ležitější v roce. Začíná už v říjnu, končí v prosinci. Ale není to tak, že si po Vánočních hodíme nohy nahoru, to určitě ne. Pak se zase blíží Velikonoce, na které se již v prosinci připravujeme. Meziročně rosteme zhruba o 25–30 %, takže míříme s každým rokem na novou metu.

Adventní tržby pro vás musí být výrazně vyšší než zbytek roku...

Řekla bych i o 90 % vyšší než v těch nejslabších letních měsících. A nejsou to jen potraviny do zdravého životního stylu. Mimo oříšků je to i sušené ovoce nebo třeba čokoláda. Vyrábíme i různé mixy nebo másla. A potom další potraviny jako těstoviny, mouky, snídaňové kaše. Máme produkty i bezlepkové, veganské, u nás si každý najde to svoje.

Od zdravých potravin přes ingredience na vaření až po zdravější mlsání.

Kolik produktů dnes celkem prodáváte?

Sortiment čítá kolem 8 000 produktů, z toho celkem 1 200 produktů je našich vlastních pod značkou GRIZLY.

Jak to vlastně celé začalo, jaký je příběh značky Grizly?

Příběh Grizly se datuje od roku 2015, kdy ho založil Dominik Píchal, který působí jako CEO. Začalo to tím, že chtěl při vysoké škole podnikat a byl mu blízký segment potravinových doplňků. V něm se snažil prosadit. Prodával i oříšky a omylem koupil asi 20 kilo ořechů,

kouska. V následujících měsících se chystáme rozšiřovat expanzi do dalších zemí.

A jak takové expanze vypadá? Vyrobite jazykovou mutaci vašich stránek...?

První musíme vlastnit doménu, následně „vyrobíme“ jazykovou mutaci našeho e-shopu, vybereme platební metody a způsoby dopravy akceptovatelné pro daný trh, zveřejníme vybrané produkty, zapneme online reklamy a jedem. Následně vyhodnocujeme a měříme postup, relevanci, návratnost. Nemáme nikde žádné distributorské centrum nebo sklad, zatím vše posíláme odsud z Olomouce. Vypickujeme, zabalíme, naložíme dopravcům, kteří to vezou zákazníkům. Tady je důležité taky zmínit, že všechny popsané kroky také měříme. Ať už je to o efektivitě lidí na expedici nebo i service level doručení k zákazníkovi. To znamená, za jak dlouho od objednání má ořechy u sebe. Určitě nemusím zdůrazňovat, že je to jedna z hlavních metrik, na které si zakládáme.

Říkáte zákazník, kdo je tím zákazníkem?

Většina, tedy 85 %, jsou naši koncoví zákazníci. Lidi jako my, co si koupí produkty na jídlo, mlsání nebo na vaření či pečení. Máme část velkoobchodní, a to je asi 15 % objemu. Převážně zase Česko, ale roste i podíl zahraničí.

Předpokládám, že největší část objemu bude tady v Česku?

Ano. Export je teď aktuálně na 32 % a roste. Třeba ještě v roce 2023 to bylo 25 % a pro příští rok počítáme 35 %, takže ten podíl se neustále navyšuje. Přitom se ovšem navyšují i prodeje v Česku.

U recepce firmy Grizly běží na obrazovce počítadlo směřující k jedné miliardě, co to je za číslo?

To je náš letošní cíl. Cíl objemu obchodu za celý kalendářní rok, naše pomyslná meta, milník, že letos tam ta miliarda poprvé cinkne.

velké gastrobalení. A to následně úspěšně prodal. A tak se začal orientovat stále více na ořechy a postupně přidával další produkty. V té době se oříšky prodávaly převážně v supermarketech, na benzínkách. To byla taková ta malá balení s vysokou cenou. Ale když si koupíte velké balení kvalitních oříšků, vyjde cenově mnohem výhodněji a chuťově se nedá srovnat.

A jak ořechy nakupujete teď?

Přímo od dodavatelů. Snažíme se nakupovat od traderů nebo od farmářů napřímo. Zvyšuje se nám postupně podíl nákupu ze zahraničí, protože se snažíme jít přímo ke zdroji. Je to levnější a hlavně kvalitnější. A máme nad tím kontrolu. Dbáme na kvalitu. Do skladu se k nám nedostane nic, co by nebylo zkontrolováno některým z našich kvalitářů. Kontrolujeme surovinu, jak vypadá, chutná, a spoustu dalších parametrů, aby splňovala všechno, co má a my měli jistotu, že dodáváme zákazníkům to nejlepší.

Odkud nakupujete?

Z Vietnamu dovážíme mango, pak máme přímé kontrakty v Africe. Z Keni makadamy a taky kešu. Ze Španělska potom mandle a související produkty, např. oblíbená mandlovou mouku. Takže velmi jednoduše – kvalitní oříšek doputuje k nám a z toho velkého pytle, ve kterém cesto-

val, to přebalíme do menších balení, která pak zasíláme našim zákazníkům. Máme i vlastní výrobu. A nejenom tu „přebalovací“, ale i výrobní, s recepturami. Plodiny míxujeme, vaříme a stáčíme ořechová másla, pečeme granoly či mícháme vlastní snídaněvé kaše. Případně z našich oblíbených produktů vytváříme dárkový sortiment skládající se z těch nejvybranějších dobrot.

Zmínila jste kvalitní oříšek. Dají se koupit taky nekvalitní?

Ano. Může se stát, že je zkažený, např. žluklý. Pořád je to potravinu, takže zkáze podléhá. Proto je pro nás stěžejní kvalita. Stává se, že musíme čas od času otočit kamion a dodávku vrátit. Vybíráme si kvalitní suroviny, snažíme se dovézt věci napřímo, abychom měli pod kontrolou celou životní cestu ořechu a mohli deklarovat jeho původ. A i přes tuto péči se může stát, že zákazníkovi občas třeba něco nechutná a vznesou reklamaci. Nebo má potíže se svou objednávkou a s jejím doručením. O komunikaci se zákazníkem se stará naše zákaznické oddělení, které vyřídí denně desítky až stovky požadavků, aby byl zákazník vždy maximálně spokojený.

Kam oříšky a další potraviny vyvážíte?

Kromě Česka to je Slovensko, Polsko, Maďarsko, Rumunsko a od letošního roku jsme expandovali také do Německa a Ra-

A zvládnete to?

Zvládneme to, jen se nám interně liší odhady toho, ve který to bude den.

Jedna miliarda korun. Kolik je to v oříškách?

Celkově se můžeme bavit o 3 200 tunách surovin určených k vlastní výrobě a prodeji. Výroba v letošním roce se může pohybovat kolem 6,5 milionů kusů. Celkem asi 7,7 milionů kusů všech produktů.

A co se u vás prodává nejvíc?

Mango, pistácie, lyofilizované jahody, kešu a mandle. Jen TOP10 produktů tvoří asi 15 % obrátu.

Začali jsme u Vánoc, pojďte se k nim v závěru vrátit. Letos poprvé ve vaší hlavní sezóně hraje úlohu také exportní pojišťovna EGAP. Jakou?

EGAP nám poskytuje pojištění jednoho z našich nových úvěrů. A ten potřebujeme kvůli předzásobenosti na sezónu, sklady potřebujeme doslova „přecpat“, abychom měli dostatek všeho s ohledem na plán výroby a prodejů a mohli

zákazníkům nabízet celý náš sortiment bez výpadků i v průběhu vánoční sezony. To většinou znamená zdvojnásobit objem skladu, na což samozřejmě prostředky nejsou k dispozici hned, protože firma vydělává postupně a zase postupně investuje, a to nejen do zásob, ale i do jiných projektů. Takže nám EGAP pojištěním pomohl s provozním financováním.

Ano, jednalo se o pojištění určené, jak říkáme, exportně orientovanému podniku. To poskytujeme právě za účelem jeho rozvoje nebo zajištění provozního financování...

Byl to úvěr na 25 milionů korun. Bez toho, aniž by nám to EGAP pojistil, bychom na úvěr v této výši nedosáhli a znamenalo by to pro nás menší provozní komplikace. Jako třeba nižší sklady, možná nižší růst. V tomto vidím hlavní přidanou hodnotu naší spolupráce. Že Vánoce a růst firmy díky EGAPu nejsou v ohrožení.

Novým členem dozorčí rady EGAP se stal Rudolf Cogan

Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

V dozorčí radě exportní pojišťovny EGAP nově zasedá právník a ekonom **Rudolf Cogan**. Od října ve funkci nahrazuje svého předchůdce **Davida Satkeho**.

Absolvent Právnické fakulty UK, obor právo, na VŠE vystudoval finance a doktorské studium pro obor veřejná správa. V letech 2006 až 2014 byl místostarostou a následně starostou města Nová Paka. Od roku 2012 je advokát, specialista na občanské soudní řízení a finanční právo. Na vysokých školách vyučoval právní předměty, zejména pojistné právo. V letech 2016–2024 byl radním Královéhradeckého kraje a také ekonomick-

kým náměstkem hejtmána. Vědecky se zabývá krajským zřízením, o něm publikoval řadu článků a několik knih.

Členem dozorčí rady EGAP je od 1. 10. 2025. Je členem rady volených orgánů dalších právnických osob, podnikatelských a sportovních. Je členem zastupitelstva Královéhradeckého kraje a zastupitelstva města Nová Paka.

Dozorčí rada EGAP má pět členů. Předsedkyní **Veroniku Peřinovou**, místopředsedu **Martina Pospíšila**, dále členy **Karla Fílu**, **Dominika Grůzu** a nově **Rudolfa Cogana**.

Zdroj: EGAP

Zdroj: EGAP

Česká stopa v Ottawě:

EGAP na summitu Bernské unie představil koncept posílení rámce exportního financování

Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

V říjnu letošního roku se v kanadské Ottawě uskutečnil každoroční summit **Bernské unie**, nejvýznamnější mezinárodní sdružení exportních úvěrových agentur (ECAs). Českou republiku na jednání zastupovala **Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s. (EGAP)**, která tentokrát byla nejen hlasem za Českou republiku, ale také tím, který představil návrh na strukturální posílení evropských ECAs prostřednictvím

projektu *Global gateway* a Evropské investiční banky – **Českou iniciativu**.

Jedním z hlavních bodů letošního summitu byla pro evropské ECAs takzvaná **Česká iniciativa**. Jejím cílem je vytvořit **společný evropský mechanismus zajištění exportních úvěrových agentur**, který by umožnil navýšit jejich kapacitu bez přímého dopadu na roz-

počet Evropské unie. A autorem tohoto konceptu je právě pojišťovna EGAP.

Evropské ECAs ročně podpoří 50 miliard EUR exportu a investic. A zapojení Evropské komise prostřednictvím Evropské investiční banky (EIB) by umožnilo navýšit velikost obchodních případů a efektivně propojit exportní a rozvojové financování. Například 50% zajištění

těchto institucí by zdvojnásobilo kapacitu pro pojišťování a pomohlo evropské ekonomice více než přesuny v rámci evropského rozpočtu (který je jen cca 1 % HDP EU).

„Tento rámec evropské podpory pro exportéry se obejde bez balíčků pomoci, bez dotačních programů a bez nutnosti navyšování přímých výdajů evropského rozpočtu. Jedině tak může Evropa konkurovat silící asijské konkurenci na třetích trzích. Dobře využitě finanční garance se v čase samy vracejí. Firmy získají přístup k výhodnějším úvěrům a větší stabilitě při provozu i expanzi a to vše bez narušení jednotného evropského trhu,“ vysvětlil **předseda představenstva EGAP David Havlíček** s tím, že Česko je v tomto ohledu premiant a již diskutuje konkrétní pilotní projekt s EIB.

Česká iniciativa v pozornosti Ursuly von der Leyen

Česká iniciativa získala pozornost už na předcházejícím říjnovém jednání poradní skupiny *Business Advisory Group* s předsedkyní Evropské komise **Ursulou von der Leyen**. Právě na jednání s předsedkyní Evropské komise byl David Havlíček tím, kdo zastupoval názor všech ECAs ze země EU. Což se stalo historicky prvně.

„Ocenili jsme, že poprvé v historii uvažuje EU, že dá podporu ECAs do nového evropského rozpočtu. Jedná se o vyústění naší roční snahy, takzvané České iniciativy, na vytvoření mechanismu na úrovni EU, která by využila ECAs při podpoře evropské ekonomiky,“ uvedl po tomto jednání předseda představenstva EGAP Havlíček.

Součástí programu v Ottawě bylo i **podepsání memoranda o spolupráci mezi EGAP a Saudi EXIM Bank**, které má za cíl rozvíjet obchodní výměnu mezi Českou republikou a Saúdskou Arábií. Partnerství vytváří prostor pro **společný export na třetí trhy**, ale i pro podporu českých investorů přímo v Saúdské Arábii.

Kromě toho EGAP jednal také s kanadskou **Export Development Canada (EDC)**

o možnostech spolupráce v oblasti automobilového průmyslu a sdílení zkušeností z aktuálních transformačních procesů v sektoru.

Důležitou součástí summitu bylo také setkání **Pražského klubu**, odborné platformy založené v roce 1993 z iniciativy EGAP a Evropské banky pro ob-

Evropské ECAs ročně podpoří 50 miliard EUR exportu a investic. A zapojení Evropské komise prostřednictvím EIB by umožnilo navýšit velikost obchodních případů a efektivně propojit exportní a rozvojové financování.

novu a rozvoj (EBRD). Klub dnes slouží jako prostor pro výměnu zkušeností mezi novými a zavedenými členy Berne Union. Na panelu *„MLT Products and Development“* vystoupil za EGAP **Marek Dlouhý**, který se zaměřil na problematiku pojištění odběratelských úvěrů a specifika podpory exportu technologií a kapitálových statků.

Sdílení osvědčené praxe mezi exportními pojišťovnami

V rámci summitu byl prezentován také **globální výměnný program** mezi EGAP, **polskou KUKA** a **korejskou K-SURE**, zaměřený na sdílení know-how, řízení rizik a inovace v pojistných produktech. Jedná se o **první multilaterální program svého druhu**, který propojuje evropské a asijské pojišťovny s cílem zvyšovat kvalitu řízení exportního pojištění a podporovat přenos osvědčených postupů (best practices).

„Během dvou týdnů v Praze jsem byl ohromen šířkou a hloubkou toho, co jsem v EGAP naučil. Měl jsem tu čest učit se přímo od odborníků z různých oblastí, jako jsou produktová portfolia, akvizice a marketing, správa kapitálu, finanční regulace, hodnocení rizik, pojistné události a vymáhání pohledávek a tak dále,“ zhodnotil svou stáž v EGAP **ESG manager K-Sure Jaeyoung Park**.

Program podpory obranného průmyslu

Na plenárním zasedání Bernské unie představil EGAP rovněž **Program podpory obranného průmyslu**, který umožňuje pojišťovat i **domácí investice** v tomto odvětví. Tento krok reaguje na potřebu bankovního sektoru mít

zajištěné financování zbrojařských projektů v době zvýšené poptávky po bezpečnostních technologiích.

Pojišťovna může prostřednictvím programu ve větším pojišťovat domácí zbrojařské investice, což je klíčová podmínka pro banky k tomu, aby firmám potřebné financování poskytly. EGAP k tomu využívá prostředky z dřívějšího úspěšného programu COVID Plus. Z celkem 500 milionů korun může pojistit úvěry až za 5 miliard korun a to bez finanční účasti státní pokladny.

EGAP má s podporou českých zbrojařů bohaté zkušenosti. V minulosti s její pomocí vyvezlo například **Aero Vodochody** 12 cvičných letounů L39 NG do Vietnamu, dále to byly i různé radarové či jiné bezpečnostní technologie do mnoha zemí světa. Vždy se ale jednalo o podporu vývozu, nyní se pojišťovna více zaměří na podporu obranného sektoru na domácí půdě.

Projekty pojišťovny EGAP jako Česká iniciativa či mezinárodní výměnný program pro „best practice“ ovšem zdaleka nekončí prezentací před světovými ECAs v Ottawě. Naopak, dá se říct, že tam jejich cesta spíše začíná. Právě na jednání Bernské unie totiž EGAP získal potřebnou podporu pro jejich další rozvoj.

Zdroj: EGAP

EGAP hostil summit evropských ECAs

Český plán na posílení evropské ekonomiky má podporu všech exportních agentur a Evropské investiční banky

Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

Český plán na posílení evropské ekonomiky prostřednictvím exportních kreditních agentur má podporu napříč všemi evropskými ECAs (Export Credit Agencies). Po pražském summitu evropských ECAs to uvedl předseda představenstva české exportní pojišťovny EGAP David Havlíček. Právě EGAP je autorem takzvané **České iniciativy**. Jejím cílem je vytvořit společný evropský mechanismus zajištění exportních úvěrových agentur, který by umožnil navýšit jejich kapacitu bez přímého dopadu na rozpočet Evropské unie.

„Pomocí České iniciativy může Evropa dohnat svět v podpoře exportu a investic. Na summit jsme pozvali také zástupce EIB, kteří prezentovali již konkrétní schéma, jak toto realizovat v praxi,“ uvedl **předseda představenstva EGAP David Havlíček** po skončení summitu.

Česká iniciativa dává exportním kreditním agenturám poprvé v historii vlastní kapitolu v rozpočtu Evropské unie. Měla by být obsažena v nadcházejícím rozpočtovém období EU v rámci nástroje Global Gateway, pro roky 2028–2034. Položku se již podařilo

vtělit do prvotního návrhu představeného Evropskou komisí, který nyní diskutují jednotlivé členské země. K tomu přispělo i říjnové jednání šéfa EGAP s **předsedkyní Evropské komise Ursulou von der Leyen**.

Vrcholné setkání ECAs, kterého se zúčastnili zástupci dvou desítek evropských exportních finančních institucí i Evropské investiční banky, hostil v Praze ve středu 26. listopadu EGAP. Na programu měl i další klíčová témata jako je úloha exportních agentur při rekonstrukci Ukrajiny nebo podporu obranného sektoru.

Young Professionals v Bělehradě

Autor: Hana Brabcová, referent reportingu EGAP

Ve dnech 12.–14. listopadu 2025 se v Bělehradě uskutečnilo již čtvrté setkání iniciativy **Young Professionals** pod záštitou **Bernské unie**, které se postupně stává významnou událostí pro mladé odborníky v oboru exportního financování. Tato iniciativa představuje platformu podporující zapojení začínajících i rostoucích profesionálů působících v oblasti pojištění exportních úvěrů a investic a nabízí jim prostor pro jejich profesní i osobní rozvoj. Během celého roku jsou v jejím rámci organizovány online přednášky, specializované webináře a interaktivní diskuze zaměřené na sdílení zkušeností, prezentaci aktuálních trendů a výměnu poznatků z odvětví pojišťovnictví. Současně je kladen důraz na vzájemné propojování účastníků a vytváření užitečných kontaktů, které mohou vést k dalším formám spolupráce napříč jednotlivými ECAs.

Letošního setkání se zúčastnilo přibližně 60 zástupců exportních úvěrových agentur z různých koutů světa, což opět potvrdilo rostoucí význam a mezinárodní rozměr celé iniciativy. Mezi účastníky nechyběli ani dva zástupci EGAP, a to **Mikuláš Pýcha** a **Hana Brabcová z Odboru strategických řízení**, kteří do probíhajících diskuzí přispěli svými zkušenostmi a poznatky z českého prostředí.

Program konference pokrýval širokou škálu témat, jež v současnosti hrají v rámci exportního financování klíčovou roli. Účastníci se věnovali například otázkám spojeným s vlivem rostoucích geopolitických rizik na formování exportních politik v obranném sektoru, detailně se zabývali dopady uvalených cel na mezinárodní obchod či možnostmi a specifiky financování výroby ná-

Referentka reportingu Hana Brabcová a ředitel odboru strategického řízení Mikuláš Pýcha na bělehradské konferenci.

kladních lodí. Velkou pozornost si získalo také téma financování projektů těžby strategických nerostných surovin, které bylo předmětem velmi podnětné debaty týkající se zejména ekologického aspektu tohoto odvětví.

EGAP měl na konferenci také svou část programu. Mikuláš Pýcha zde představil výměnný program umožňující dočasnou výměnu zaměstnanců mezi dvěma exportními agenturami. Cílem tohoto programu je posílit spolupráci mezi zapojenými institucemi, podpořit sdílení odborných informací a zkušeností a zároveň nabídnout zaměstnancům jedinečnou možnost profesního rozvoje v mezinárodním prostředí.

Součástí programu byla také panelová diskuze zaměřená na kariérní růst a profesní rozvoj, které se účastnili zástupci vedení vybraných exportních úvěrových agentur. Panel nabídl cenné vhledy do toho, jaké dovednosti a přístupy jsou v oboru exportního financování klíčové, jak si budovat dlouhodobou kariéru a jak efektivně využít příležitostí, které se mladým profesionálům otevírají. Velký ohlas vzbudil i interaktivní workshop, v němž se účastníci mohli blíže seznámit s principy práce s osobnostními typy pomocí speciální barevné analýzy. Ta jim umožnila lépe porozumět nejen dynamice týmové spolupráce, ale i vlastnímu stylu komunikace a motivace, což může výrazně pomoci v každodenní praxi.

Zdroj: EGAP

„Chceme, aby české firmy nebyly z pohledu financování pozadu proti zahraniční konkurenci,“ říká šéf státní pojišťovny EGAP David Havlíček

Kolik si z Dukovan ukousnou české firmy?

Pomůže jim nové pojištění od státní pojišťovny EGAP

Autor: Martin Petříček, zástupce šéfredaktora týdeníku Ekonom

Výstavba dvou nových jaderných bloků v elektrárně Dukovany je zatím zakázkou století. Hodnota největší investice v moderní historii české energetiky přesahuje 400 miliard korun. Nejde v ní jen o Dukovany, může podnítit rozsáhlý rozvoj domácího průmyslu. Zástupci státu

spolu s hlavním dodavatelem, jihokorejskou **KHNP**, se shodují, že podíl českých firem bude činit kolem 60 procent hodnoty projektu.

O tom, jakou roli při výstavbě sehrají české firmy a jak jim v tom pomůže nový

nástroj státní exportní pojišťovny EGAP, se mluvilo v debatě týdeníku Ekonom na *Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně*.

Smlouvu o dodávce dvou reaktorů podepsali s KHNP zástupci společnosti

Elektrárna Dukovany II, která je majoritně vlastněná českým státem, začátkem června. Řadu měsíců předtím už běžely přípravné práce a naplno se rozjely od července, kdy kontrakt nabyl účinnosti.

„Bez zpoždění a podle plánovaného harmonogramu,“ ujistil v debatě **vrchní ředitel sekce energetiky a jaderných zdrojů Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky Tomáš Ehler**. V srpnu například začal geotechnický průzkum, který prověří vlastnosti podloží pod jednotlivými budovami.

Debatu Ekonomu

Se zástupcem šéfredaktora Ekonomu Martinem Petříčkem v Brně debatovali:

David Havlíček z pojišťovny EGAP

František Krčeka ze Škody JS

Tomáš Ehler z ministerstva průmyslu a obchodu

Daniel Procházka z Doosan Škoda Power

Ivo Tichý ze společnosti ZAT

Luboš Michlík ze Sigmify Group

Připravuje se také povolovací plán a související projekty. Stát musí například investovat do dopravní infrastruktury. Jde o obchvaty měst k hladké dopravě materiálu i prohloubení koryta Labe, protože některé součástky zamíří do Česka z Koreje po moři přes přístav v Hamburku.

Česko už také požádalo Evropskou komisi o souhlas, aby výstavba dvou nových bloků mohla být financována i z veřejných zdrojů. Brusel již v minulosti kývl v případě jednoho, vláda ale později rozhodla, že se v Dukovanech vedle stávajících čtyř bloků postaví rovnou dva. V Bruselu tedy nyní posoudí soulad s ujednáními pravidly. „Je to náročný byrokratický proces. Už máme ale prošlapanou cestu a snažíme se rozšířit a co nejdříve vyjít z původního rozhodnutí,“ řekl Ehler.

Připomněl, že Britům trvalo získání souhlasu 12 měsíců, Maďarům 17 a Česku dvaadvacet. „To však bylo s novými podmínkami a přísnější legislativou. S nynější žádostí cílíme na druhou polovinu roku 2026,“ doplnil Ehler.

Na čem nyní pracuje český průmysl

Český průmysl chce navázat na svou tradici v jaderné energetice. Už nyní je jasné, že v českých rukou zůstane dodávka strojovny neboli turbínového ostrova. Je to klíčová část elektrárny, kde se nacházejí turbíny, generátory a čerpadla. Významnou roli tady převezme plzeňská firma **Doosan Škoda Power**. „Právě finalizujeme smlouvu s KHNP na dodávku parní turbíny a očekáváme, že bude podepsána v nejbližších týdnech,“ popsal její **výkonný ředitel Daniel Procházka**.

Podle něj se už připravují další dodávky. Firma obdržela předběžnou dokumentaci ke dvěma desítkám balíčků souvisejících se strojovnou. Korejský dodavatel vše koordinuje s firmami sdruženými

jde, by ráda dodala **Sigma Group z Lutína**. „Na přelomu října a listopadu bychom měli mít zřetelně technické specifikace. Podle toho přepracujeme nabídky a následně budeme jednat o ceně,“ popsal **generální ředitel firmy Luboš Michlík**.

Zásadní roli chce sehrát i další plzeňská firma **Škoda JS**, která má – podobně jako ostatní – zkušenosti s projekty v Česku i zahraničí. Podle jejího **generálního ředitele Františka Krčka** bude ještě dva roky trvat dokončení projektu celé elektrárny. „Náš hlavní čas tedy ještě přijde,“ předpověděl s tím, že jeho firma nechce zůstat jen dodavatelem zařízení. Podobně jako při dostavbě slovenské jaderné elektrárny Mochovce má zájem se podílet i na montáži, spuštění a servisu.

Zástupci státu spolu s hlavním dodavatelem, jihokorejskou KHNP, se shodují, že podíl českých firem bude činit kolem 60 procent hodnoty projektu

v Alianci české energetiky. První kolo předběžných nabídek KHNP vyhodnotila, nyní se vedou jednání o technických detailech. Konkrétní tendry mají být podle harmonogramu vyhlášeny na konci roku 2026 a v průběhu roku 2027.

Například systémy kontroly řízení pro parní turbínu chce společnost **ZAT**. Její výkonný ředitel Ivo Tichý potvrdil, že podali předběžnou nabídku. Čerpadla, bez kterých se turbínový ostrov neobe-

EGAP otevírá dveře k financování

Aby české firmy mohly konkurovat zahraničním, potřebují vedle kvality, zkušeností a cenové konkurenceschopnosti i přístup k dlouhodobému financování. Rozšíření výrobních kapacit, nové stroje, nábor lidí a zajištění cash flow představují obrovské náklady. Proto stát upravil zákon tak, aby EGAP mohla podporovat i domácí projekty, nikoli jen export.

„Čeští dodavatelé, kteří si budou potřebovat vzít investiční úvěr na zvýšení své kapacity, budou moct využít pojištění od naší pojišťovny. Tím pro ně bude úvěr dostupnější, levnější a na delší dobu,“ vysvětlil **předseda představenstva EGAP David Havlíček**.

Technické vzdělávání by měl stát podporovat stejně intenzivně jako obnovitelné zdroje nebo elektromobilitu, například prostřednictvím stipendií či zvýhodněných půjček pro studenty technických škol.

Podle něj zahraniční subdodavatelé mohli získat podporu svých exportních pojišťoven ve své zemi, což pro ně byla výhoda. „Změnou zákona jsme tedy srovnali podmínky, aby na tom alespoň z pohledu financování české firmy byly stejné,“ popsal Havlíček.

EGAP dokáže pokrýt až 80 procent rizika úvěru. Havlíček připojil i vysvětlení, že nový nástroj má firmám umožnit, aby vůbec dosáhly na úvěr s delší splatností. Banka totiž často řekne, že firmě půjčí jen za předpokladu, že se investice vrátí za tři nebo pět let. Jenže u velkých jaderných projektů bývá zapotřebí získat půjčku na delší dobu. Pokud bude riziko pojištěné, může banka kývnout třeba i na desetiletý úvěr.

Nový nástroj mohou využívat i české exportující firmy, jejichž zahraniční odběratel realizuje projekt v Česku, a nemusí se omezit jen na Dukovany. Podle Havlíčka je navržen tak, aby mohl být využit i u dalších strategických investic: „Může se vztahovat například na plánovanou továrnu na výrobu čipů nebo gigafactory pro automobilový průmysl.“

Pojištění není podle Havlíčka v rozporu s evropskými pravidly hospodářské soutěže. Aby nebyla porušena, bylo nutné upravit parametry pojištění. Například spoluúčast banky je v tomto případě 20 procent celkové hodnoty úvěru místo obvyklých pěti. Havlíček

popsal stav, v němž instituce podobného typu začínají s podporou exportu už doma, jako světový trend. „Nechtěli jsme zůstat pozadu, protože pak by zůstávaly z hlediska financování pozadu i české firmy,“ zakončil tuto část debaty šéf státem vlastněné pojišťovny.

Jak se vypořádat s riziky

Zhruba 30 procent českého podílu na dostavbě elektrárny je z větší části zajištěno díky zmiňované strojně. České firmy však mají větší ambice a chtějí se podílet i na dalších částech elektrárny. Celkově má podle dohod jejich podíl dosáhnout 60 procent, i když právně nejde o závazek. „Všichni tři uchazeči v dukovanském tendru tento cíl přijali. KHNP zároveň ukázala reálnou cestu, jak toho dosáhnout,“ komentoval situaci Ehler s odkazem na to, že korejské-

mu vítězi konkurovaly francouzská **EDF** a americká **Westinghouse**.

Přesné procento ovšem podle něj bude jasné až na konci projektu, tedy kolem roku 2037, kdy má být podle harmonogramu spouštěn druhý nový blok. Díky zvolenému investičnímu modelu EPC Flexi má Elektrárna Dukovany II jako investor větší pravomoci ovlivňovat seznam subdodavatelů a podmínky výběrových řízení. „Klíčová je cena, kvalita a harmonogram. A paralelně s tím zapojení českého průmyslu. Musíme však vždy hledat rovnováhu a nějakými zásahy státu tyto priority neohrozit,“ dodal Ehler z ministerstva průmyslu.

Význam českého podílu na dukovanském projektu není omezen hranicemi země. „Tam, kde KHNP uspěje a my se kvalifikujeme do jejího dodavatelského řetězce, si otevřeme cestu i k novým projektům,“ předpověděl Michlík ze Sigmey. Nemusí jít jen o jaderné zdroje, ale třeba také o paroplynové elektrárny.

Krček ze Škody JS připomněl, že výhody podobného efektu už firma pocítila. Šlo o práce pro francouzskou společnost **Framatome**. „Před 15 lety nás oslovili, abychom dodali části pro čínskou jadernou elektrárnu.“

V debatě se vedle podílu českých firem na dodávkách pro Dukovany řešily také možnosti pojištění dodávek na Ukrajinu nebo v budoucnu pro malé modulární reaktory.

Zdroj: Adobe Stock

Následovaly další dodávky do Finska a Británie. Když se k práci dostaneme, zákazník se k nám vrací,“ popsal dobrou zkušenost.

Také Doosan Škoda Power má zkušenosti z celého světa, a to i díky napojení na korejské společnosti. *„V posledních 15 letech jsme dodali takřka 180 turbín. Naše technologie je dnes v Uruguayi, Panamě i na ostrově Guam,*“ vypočítal Procházka.

Tak rozsáhlý projekt přirozeně nese rizika. *„Jejich analýza, průběžné vyhodnocování i případné zmírňování je každodenní prací desítek lidí,*“ řekl v debatě Ehler. Evropské zkušenosti, například z jaderné elektrárny **Hinkley Point C** ve Velké Británii, ukazují, že komplikace přicházejí například při přenosu technologie do domácího regulačního prostředí. I když britský projekt měl obecnou licenci, tamní regulátor uložil přes dva tisíce změn s dopadem na termíny i rozpočet.

Zásadní roli hraje i infrastruktura mimo samotnou elektrárnu. Vedle zmíněných dopravních staveb či úprav stát přispívá ke zdaru akce změnou liniového zákona o zapracovávání předpisů Evropské unie a centralizuje povolovací procesy, aby minimalizoval zdržení při výstavbě.

Diskutující také probrali, zda se Česko dokáže vypořádat s případným nedo-

statkem kvalifikovaných pracovníků pro jadernou energetiku. Krček ze Škody JS připomněl, že podobné obavy panovaly i při rozjezdu automobilového průmyslu v 90. letech. *„Tehdy také všichni říkali, že nejsou lidé. Dnes je z Česka automobilová velmoc,*“ uvedl. Podle něj se to může zopakovat i v případě jádra – pokud bude obor působit jako perspektivní a dobře placený, odborníci přijdou.

Zároveň apeloval na stát, aby technické vzdělávání podporoval stejně intenzivně jako obnovitelné zdroje nebo elektromobilitu, například prostřednictvím stipendií či zvýhodněných půjček pro studenty technických škol.

Ehler vyzval státní instituce, aby se připravily i na variantu, že pracovníků již usídlených v Česku skutečně nebude dostatek, zejména v nízké a středně kvalifikovaných profesích, a podle toho případně upravily vízovou a migrační politiku.

Pojištění pro Egypt i Ukrajinu

Vedle personálního zajištění je právě pojištění u velkých exportních kontraktů pro firmy často klíčovým faktorem, který rozhoduje o tom, zda se do projektů vůbec pustí. České podniky už dobře vědí, že to funguje i mimo oblast jádra. Sigma Group ji využila například u velkého závlahového projektu v Egyptě.

„Během dvou let jsme podepsali kontrakty za 53 milionů eur. Bez pojišťovny EGAP bychom takový objem neutáhli,“ říká Michlík. Podobně Škoda JS spolupracovala s pojišťovnou EGAP při dostavbě slovenských Mochovců. Krček navíc dodal, že potenciál vidí i v malých modulárních reaktorech, o které je ve světě rostoucí zájem. *„Pokud se jen polovina plánů uskuteční, EGAP rádi využijeme,*“ říká.

Dalším významným směrem českého exportu může být poválečná obnova Ukrajiny. EGAP už tam pojišťuje projekty za více než 1,3 miliardy korun, jde zhruba o 60 obchodních případů. Firmy z jaderného byznysu ale narážejí na nízké limity: jde o pět milionů eur na jeden obchodní případ a splatnost úvěru do půldruhého roku. Podle Havlíčka se nyní o rozšíření těchto parametrů diskutuje, stejně jako o možnosti pojišťovat investice na Ukrajinu. To už některé evropské státy mají. *„Česko patří do první ligy,*“ říká Havlíček. Dukovany podle něj představují šanci, jak to dokázat i v tak komplexním a náročném odvětví, jakým je jaderná energetika.

Text byl publikován v magazínu Ekonom.

Zdroj: EGAP

KHNP podle Tomáše Ehlera ukázala cestu, jak dosáhnout při výstavbě Dukovan 60procentního podílu českých firem.

Ázerbájdžán: Cesta od komoditní ekonomiky k technologické a logistické bráně mezi kontinenty

Autor: Kateřina Šotková, specialista teritoriálních analýz EGAP

Ázerbájdžán, někdy označovaný jako „Země ohně“ (díky samovolně se vznějícím nehasnoucím plamenům na bohatých ložiscích zemního plynu), je státem s barvitou historií, jehož moderní příběh začal získáním nezávislosti na Sovětském svazu v roce 1991. Jako nestabilní postsovětský stát zatížený válečným konfliktem a přechodem z plánovaného

hospodářství na tržní, následně Ázerbájdžán rychle redefinoval svou identitu. Klíčovým momentem pro ekonomickou a politickou stabilizaci se stal rok 1994, kdy byla díky tzv. *Smlouvě století*, uzavřené s mezinárodním konsorciem AIOC, odstartována nová éra masivní těžby a exportu nerostného bohatství. Zmíněná smlouva totiž otevřela cestu k roz-

sáhlým zahraničním investicím do hlubokomořských nalezišť ropy a zemního plynu, zejména v Kaspickém moři. Dnes, podpořen mohutnými petrodolarovými rezervami, usiluje Ázerbájdžán o velký strategický přechod od ekonomiky závislé na ropě k roli technologické, logistické a digitální brány na křižovatce mezi Evropou a Asií.

Charakter ekonomiky a vnitropolitické souvislosti

Hospodářský profil Ázerbájdžánu je utvářen především kombinací ohromného nerostného bohatství a strategické geografické polohy na hranici mezi Východem a Západem. Kulturní vazby země jsou silně zakořeněny v turkickém světě, s ázerbájdžánštinou blízkou příbuznou turečtině, ovšem dědictví Sovětského svazu zůstává rovněž stále patrné a ruština je dále důležitá pro obchod i komunikaci. Bohatství plynoucí z uhlovodíků pohání nejen dlouhodobý hospodářský růst a všudypřítomnou modernizaci výstavby, jež je zřejmá na první pohled na příklad z oslnivých architektonických projektů v hlavním městě Baku, ale také pevný autokratický režim pod vedením prezidenta **Ilhama Alijeva**. Ilham Alijev převzal moc po svém otci **Heydaru Alijevovi**, jenž byl prezidentem v letech 1993–2003. Dynastie Alijevů je tak u moci nepřetržitě více než 30 let, téměř od počátku nezávislého státu.

Dynastická kontinuita moci, která je základem zdejší politiky, je průběžně upevnována pomocí rozsáhlé sítě sociálních plateb a dotací, umožněných štedrými petrodolarovými příjmy, ale také potlačováním občanských práv a svobod. Mezinárodní zprávy jako Freedom House dlouhodobě hodnotí Ázerbájdžán jako „Not Free“, protože režim využívá poměrně rozsáhlé represivní nástroje proti opozici a kritikům. Kromě zmíněného prezidenta Alijev v září 2023 upevnil svou pozici a získal vyšší popularitu u veřejnosti také finálním vítězstvím ve vojenském konfliktu s Arménií o oblast Náhorního Karabachu. Konflikt, jehož počátky sahají několik stovek až tisíc let zpátky, přerostl na počátku 20. století v otevřenou ozbrojenou střetu a etnické násilí a ve více či méně násilné formě se táhl až do roku 2023. Momentálně je však situace asi nejbližší trvalému mírovému řešení v historii, obě země dosáhly dohody a nyní se čeká na finální ratifikaci mírové smlouvy.

Dominance ropného sektoru a jeho klesající rentabilita

Ázerbájdžánská ekonomika stojí na ropných pilířích, těžba ropy a zemního plynu tvoří až 90 % celkového exportu,

40 % HDP a přibližně 50 % až 60 % vládních příjmů, což zemi řadí mezi deset zemí nejvíce závislých na vývozu ropy a plynu na světě. Z příjmů z těžebního průmyslu je financována masivní modernizace a robustní hospodářský růst, který v roce 2024 dosahoval 4,1 % HDP a v roce 2025 má dle odhadu **Mezinárodního měnového fondu (MMF)** z října letošního roku dosáhnout 3 % HDP.

Produkce ropy nicméně dlouhodobě klesá, zatímco v roce 2011 Ázerbájdžán vyprodukoval asi 46 mil. tun ropy, v roce 2024 už to bylo pouze 29 mil. tun ropy. Mezi lety 2011 a 2024 tedy došlo k poklesu celkového objemu vytěžené ropy v Ázerbájdžánu o téměř 37 %.

V posledních letech se navíc významně zvyšují náklady na těžbu ropy a roste tzv. „breakeven price“, tedy cena ropy, při které se náklady na její těžbu rovnají příjmům získaným z jejího prodeje. V roce 2024 byla dle MMF „breakeven price“ pro těžbu ropy v Ázerbájdžánu

odhaduje pouze na 66 USD. Do budoucna proto pravděpodobně nebude těžba ropy v Ázerbájdžánu nadále rentabilní.

Rostoucí produkce a export zemního plynu do Evropy

Stále významnější je naopak produkce zemního plynu, která se stabilně zvyšuje. Zatímco v roce 2011 Ázerbájdžán vyprodukoval 16 mld. m³ zemního plynu, v roce 2024 už to bylo 50 mld. m³, tzn. produkce zemního plynu v Ázerbájdžánu mezi lety 2011 a 2024 vzrostla o 214 %. Příležitostí z hlediska vývozu uhlovodíkových paliv se pro Ázerbájdžán stal rusko-ukrajinský konflikt. S cílem snížit závislost na ruských fosilních palivech totiž uzavřela EU s Ázerbájdžánem v červenci 2022 dohodu o navýšení vývozu zemního plynu z Ázerbájdžánu do Evropy, nejprve na 12 mld. m³ v roce 2023 (z 8,2 mld. m³ v roce 2021) s postupným navyšováním až na 20 mld. m³ v roce 2027.

ve výši 68,1 USD/bbl, přičemž reálná průměrná cena ropy se pohybovala kolem 80,5 USD/bbl. V roce 2025 však dle MMF „breakeven price“ pro těžbu ropy v Ázerbájdžánu vzrostla na 87,3 USD/bbl, nicméně průměrná cena za barel ropy se v letošním roce momentálně

K postupnému navyšování vývozu zemního plynu do Evropy skutečně dochází, avšak s výrazně pomalejším tempem, než se původně očekávalo. V roce 2024 vzrostl vývoz zemního plynu z Ázerbájdžánu do Evropy na téměř 13 mld. m³, další výrazné navyšování však nelze

s ohledem na omezenou kapacitu ázerbájdžánského vývozu i rostoucí domácí spotřebu zemního plynu očekávat. Další značný nárůst vývozu plynu do EU by totiž vyžadoval zásadní investice do těžební i potrubní infrastruktury.

Finanční rizika a nutná reforma státních podniků

Finanční stabilitu zajišťuje **Státní ropný fond (SOFAZ)**, suverénní fond založený v roce 1999, jehož posláním je trans-

formovat vyčerpatelné nerostné zásoby na finanční aktiva pro budoucí generace. S aktivy přesahujícími 70 miliard USD (k září 2025) tvoří SOFAZ spolu s oficiálními devizovými rezervami objem, který přibližně odpovídá 97 % až 100 % celkového HDP Ázerbájdžánu odhadovaného pro rok 2025. Oproti tomu celkový vládní dluh momentálně dosahuje pouze asi 21 % HDP, resp. po zahrnutí výslovných záruk vlády (např. za ázerbájdžánské želez-

nice nebo společnost Aqrarkredit) pak dle MMF v roce 2025 dosahuje asi 27,6 % HDP. Mohutné fiskální rezervy činí rizika krize vládní likvidity velmi nízkými a zároveň poskytují Centrální bance dostatečnou municí pro bezproblémové udržení pevného směnného kurzu manatu navázaného na USD. Finanční riziko tak není nijak vysoké, přesto jisté skryté finanční riziko představuje dlouhodobá nevykonnost státem vlastněných podniků (SOEs), které tvoří zhruba 40 % HDP.

a **AZCON (Azerbaijan Transport and Communications Holding)** v roce 2024. V obou zmíněných společnostech se státem vlastněné podniky sdružují a teoreticky by tak mělo docházet k účinnějšímu i transparentnějšímu řízení.

V praxi nicméně problém s neefektivním řízením SOEs přetrvává, a to rovněž z toho důvodu, že je úzce propojen s vysokou mírou korupce a dominancí neformálních klientelistických sítí. SOEs jsou často v přímém či skrytém vlastnictví těchto sítí, což snahu o vyšší transparentnost značně podkopává. Neefektivita SOEs představuje potenciální riziko pro bankovní sektor a budoucí vládní příjmy, protože v minulosti již vláda musela SOEs několikrát podpořit přímými finančními injekcemi nebo státními zárukami na úvěry pro kapitálové projekty a splácení dluhů. Právě vládní záruky za dluhy SOEs představují pro vládní finance jisté riziko, momentálně dosahují asi 8,2 % HDP (k říjnu 2025). Na druhou stranu k velkému navýšení vládních záruk v poměru k HDP došlo zejména v souvislosti s výstavbou *Jižního plynového koridoru (SGC)*, tedy strategicky významného a ziskového projektu vývozu zemního plynu do Evropy.

Strategická diverzifikace a klíčové infrastrukturní projekty

Hlavní makroekonomickou výzvou zůstává extrémní závislost vládních příjmů na ropném sektoru, což si vynucuje aktivní snahu o diverzifikaci. V současné době Ázerbájdžán také trpí tzv. *holandskou nemocí*, tedy situací, kdy snadné zisky z ropy bránily rozvoji konkurenceschopného výrobního sektoru. Navíc, ačkoliv momentálně poptávka po ázerbájdžánském plynu ze strany EU roste, ve středně až dlouhodobém časovém horizontu dojde v důsledku snahy EU o postupnou dekarbonizaci k zásadnímu propadu poptávky po uhlovodících.

Hlavními strategickými pilíři pro diverzifikaci ekonomiky Ázerbájdžánu jsou zemědělství, které sice tvoří jen 7 % HDP, ale zaměstnává téměř 40 % pracovní síly, a dále turismus a IT sektor, podporované budováním bezdaňových obchodních zón. Největší ambicí

Ázerbájdžánská ekonomika stojí na ropných pilířích, těžba ropy a zemního plynu tvoří až 90 % celkového exportu. Do budoucna ale pravděpodobně nebude těžba ropy v Ázerbájdžánu nadále rentabilní.

Silná role státu v ekonomice v kombinaci s neefektivním řízením státem vlastněných podniků brání rozvoji soukromého sektoru a zpomaluje hospodářskou diverzifikaci. Za účelem centralizace řízení a zvýšení efektivity a životaschopnosti státních podniků i většího dohledu nad jejich dluhem se vládě již podařilo přijmout některé reformy, zejména založit společnosti **AIH (Azerbaijan Investment Holding)** v roce 2020

formovat vyčerpatelné nerostné zásoby na finanční aktiva pro budoucí generace. S aktivy přesahujícími 70 miliard USD (k září 2025) tvoří SOFAZ spolu s oficiálními devizovými rezervami objem, který přibližně odpovídá 97 % až 100 % celkového HDP Ázerbájdžánu odhadovaného pro rok 2025. Oproti tomu celkový vládní dluh momentálně dosahuje pouze asi 21 % HDP, resp. po zahrnutí výslovných záruk vlády (např. za ázerbájdžánské želez-

zdroj: Adobe Stock

Ázerbájdžánu je transformovat se z pouhého producenta surovin na klíčový tranzitní, logistický a technologický uzel mezi Asií a Evropou. Za tímto účelem dochází k realizaci několika klíčových infrastrukturních projektů. Prvním je již zmíněný *Jižní plynový koridor (SGC)*, masivní projekt za 40 miliard USD, který je životně důležitý pro energetickou bezpečnost EU, protože dodává plyn do Evropy a obchází tak tradiční ruské trasy. Druhým a geopoliticky nejvýznamnějším projektem je *Trumpova Trasa pro Mír a Prosperitu (TRIPP)*, resp. *koridor Zangezur*, který je výsledkem mírové dohody s Arménií zprostředkované USA v srpnu 2025. Tento koridor zahrnuje výstavbu železnic, silnic, plynovodu i optických kabelů, propojuje Ázerbájdžán s exklávou Nachičevan a má za cíl radikálně snížit vliv Ruska a Íránu v regionu jižního Kavkazu.

Vláda dále masivně investuje také do rozvoje *Středního Koridoru (TITR)*, klíčového článku pro zboží proudící z Číny do Evropy, čímž posiluje roli Ázerbájdžánu v *čínské iniciativě nové hedvábné stezky (tzv. Belt and Road Initiative)*. Logistickou a digitalizační vlnu doplňují také rozsáhlé investice do kybernetické infrastruktury a digitalizace státní správy, podpora IT sektoru pro mladé lidi a angažovanost v zelené energii prostřednictvím prvních solárních aukcí.

Geopolitická rovnováha a zahraniční aliance

Aby se Ázerbájdžán mohl skutečně stát logistickým a technologickým centrem regionu, snaží se postupně budovat vlivnou geopolitickou pozici pomocí rozšiřování svých aliancí a zároveň pečlivě balancovat vztahy se všemi regionálními a globálními partnery. Nejsilnější vztahy, charakterizované frází **„jeden národ, dva státy“**, Ázerbájdžán historicky udržuje s Tureckem. Turecko je klíčovým obchodním partnerem Ázerbájdžánu a také jeho hlavním vojenským spojencem. Mezi oběma zeměmi se nadále prohlubuje vojenská i energetická spolupráce. Turecko slouží jako hlavní tranzitní země pro ázerbájdžánský plyn směřující do Evropy (přes plynovody TANAP a TAP, které jsou součástí Jižního plynového koridoru). Obě země úzce spolupracují také na rozvoji dopravní infrastruktury, konkrétně na rozvoji koridoru Zangezur (viz výše) a na posílení Middle Corridor (TITR) pro zvýšení nákladní dopravy mezi Tureckem, Ázerbájdžánem a střední Asií, což posiluje jejich vzájemnou regionální konektivitu.

Přestože je Ázerbájdžán zemí s muslimskou většinou, je také jedním z nejbližších spojenců Izraele, se kterým ho spojují silné energetické, obranné a zpravodajské vazby. Silné vztahy mezi

Ázerbájdžánem a Izraelem stále více kritizuje zejména sousední Írán, který se obává potenciálního využití ázerbájdžánského území ze strany Izraele k nepřátelským akcím vůči Íránu. Přesto ekonomické a obchodní vztahy Íránu a Ázerbájdžánu zůstávají pragmatické a obě země v posledních letech značně rozvíjí spolupráci. V dubnu 2025 dokonce Ázerbájdžán a Írán podepsaly *dohodu o výstavbě nového koridoru INSTC (International North-South Transport Corridor)*, jenž by po svém dokončení upevnil přístup Ruska na klíčové trhy v Íránu, Indii a Pákistánu a posílil hodnotu Ázerbájdžánu jako ruského obchodního spojence. Koridor INSTC je 7 200 km dlouhá multimodální síť silnic, železnic a námořních cest, která má propojit Indický oceán a Perský záliv s Kaspickým mořem, Ruskem a Severní Evropou.

Ázerbájdžán hraje klíčovou roli v tzv. západní větvi, která vede přes jeho území, přičemž Ázerbájdžán poskytuje provozuschopnou železniční infrastrukturu a funkční terminál v Astaře a zajišťuje plynulou konektivitu mezi Íránem a Jižním Kavkazem. Vztahy s Ruskem zůstávají nadále silné. Po incidentu v prosinci 2024, kdy při obranných akcích proti ukrajinským bezpilotním letounům došlo k sestřelení letadla *Azerbaijan Airlines* ruskou protiletadlovou raketou byly vztahy s Ruskem v očích médií napjaté.

Zdroj: saiki30 / iStock, adobe.com

Ázerbájdžán však nepřijal žádné zásadní kroky namířené proti Rusku a ruský prezident **Putin** se následně za incident omluvil. Ázerbájdžán se totiž v posledních letech stává pro Rusko stále důležitějším partnerem, a vztahy s Ruskem tak zůstávají nadále strategicky silné.

ta Alijeva v Číně povýšily svůj vztah na komplexní strategické partnerství a podepsaly více než 20 dohod o spolupráci. Tyto dohody posílí roli Ázerbájdžánu jak v čínské iniciativě nové hedvábné stezky tzv. Belt and Road Initiative, tak i v takzvaném Middle Corridor z Číny do

Hlavními strategickými pilíři pro diverzifikaci ekonomiky Ázerbájdžánu jsou zemědělství, které tvoří jen 7 % HDP, turismus a IT sektor, podporované budováním bezdaňových obchodních zón.

Ačkoliv prezident Alijev několikrát popřel, že by Ázerbájdžán jakýmkoliv způsobem pomáhal Rusku obcházet západní sankce nebo se nějak podílel na reexportu ruské ropy a zemního plynu, reálné množství fosilních paliv vyvážených Ruskem do Ázerbájdžánu se od začátku konfliktu na Ukrajině výrazně zvýšilo (jen mezi lety 2022 až 2024 o více než 150 %) a dále roste.

Také vztahy s Čínou se dále prohlubují. Mezi lety 2020 a 2024 vzrostl čínský import do Ázerbájdžánu o 29 % a Čína v roce 2024 dokonce z pozice nejvýznamnějšího dovozce do Ázerbájdžánu sesadila Rusko. V dubnu 2025 Ázerbájdžán a Čína během návštěvy preziden-

Evropy (někdy nazývaný také *TITR = Trans-Caspian International Transport Route*). Ázerbájdžán je klíčovým článkem této trasy pro přepravu zboží z Číny a střední Asie do Evropy. Mezi další klíčové projekty spolupráce s Čínou patří také společné podniky v oblasti obnovitelné energie, rozvoj dopravní infrastruktury nebo výroba elektrických autobusů. Ačkoli partnerství s Čínou nabízí ekonomické výhody a posiluje pozici Ázerbájdžánu jako regionálního centra, představuje také geopolitická rizika. Zvyšující se závislost na Číně by mohla potenciálně narušit křehkou rovnováhu, která se Ázerbájdžánu dosud dařila mezi Čínou, Evropou či USA a regionálními mocnostmi, jako je Rusko, Turecko a Írán udržovat.

Potenciál pro transformaci v regionální mocnost

Díky aktivní a strategické politice, kterou současné vedení země prokazuje, tedy Ázerbájdžán vykazuje značný potenciál k využití svých jedinečných konkurenčních výhod a transformaci v regionální mocnost. Jeho strategická pozice, nerostné bohatství a obratná zahraniční politika tvoří silný základ pro budoucí prosperitu. Pokud se vládě podaří překonat výzvy spojené zejména s dosavadní nízkou mírou hospodářské diverzifikace a neefektivitou státních podniků, zářná ekonomická budoucnost bude zřejmě na dosah.

Zdroj: Adobe Stock

Zdroj: Adobe Stock

Průvodce pro české exportéry: Jak na obchod v Ázerbájdžánu

Článek připravil: Antonín Marčík, ředitel zahraniční kanceláře CzechTrade Ázerbájdžán

Ázerbájdžán je pro české výrobce velmi zajímavou obchodní destinací. Příkladáme několik doporučení, jak se při obchodních jednáních a obchodu do Ázerbájdžánu co nejlépe chovat.

Ázerbájdžánci jsou dobří obchodníci, proto se připravte na tvrdá jednání o cenových podmínkách. Od nepaměti jsou zvyklí smlouvat a mají to v krvi, proto mějte u prvotně poskytnutých cen vždy nějaký prostor pro případnou slevu. To platí i obráceně! Pokud vy nakupujete něco v Ázerbájdžánu, nezapomeňte požádat o slevu. Ať je to třeba u výstavní správy za plochu nebo za expozici na některém místním veletrhu nebo někde na tržišti ve městě.

Platební schopnost místních firem je velmi dobrá a prakticky nevíme o žádném případě nezaplacení za dodané zboží nebo služby. Nicméně u prvních dodávek doporučujeme platbu předem nebo použití bankovního akreditivu.

Pro rozvoj byznysu ve většině případů doporučujeme najít si přímo v teritoriu místního partnera, zástupce nebo distributora. Místní partner by měl mít ale dobré kontakty a díky tomu může mít také lepší přehled o aktuálních potřebách firem.

Na jednání se dobře připravte a buďte schopni reagovat na dotazy bez nutnosti konzultace s vedením vaší firmy. V opačném případě by vás partner mohl vnímat jako nekompetentního.

Obchodní jednání doporučujeme začít neformální konverzací. Přejít okamžitě k tématu schůzky zde není považováno za příliš zdvořilé. Můžete se zeptat např. na jejich dosavadní zkušenosti s Českou republikou. Česko, a hlavně pak Praha a Karlovy Vary, patří mezi oblíbené turistické destinace. Povědomí o České republice je v zemi tedy velké. Automobily Škoda, české sklo a křišťál a také pivo v Ázerbájdžánu každý zná.

Na schůzky doporučujeme chodit včas. I když se váš partner může opozdit (například kvůli dopravní situaci v Baku), vaše přesnost bude ceněna. Při jednání s partnery mimo hlavní město se obraťte trpělivostí, regionální tempo je často pomalejší. Ázerbájdžánci jsou velmi pohostinní. Pokud se s partnerem setkáte opakovaně, pozvání do restaurace je slušné oplátit.

Při jednání se připravte na použití ruštiny, která je v Ázerbájdžánu stále běžně používaným jazykem, zejména pak u starší generace. I když mladší lidé často ovládají angličtinu, ruština je pořád velmi často preferovaným komunikačním prostředkem. Nežřídka se ale stává, že ve vzdá-

lených regionech lidé, a to hlavně mladí, mluví pouze ázerbájdžánsky a bez překladatele nebo alespoň slovníku se neobejdete. V tomto případě se vůbec neostýchejte použít „přítele na telefonu“.

Na jednání s vedoucími představiteli větších a velkých firem nebo se zástupci státní správy vždy volte formální oblečení, tedy oblek s kravatou. A to i v letních měsících. V kancelářích nebo zasedacích totiž mají prakticky všude klimatizaci a působilo by dost podivně až nepatřičně, pokud by vás navštívený partner přivítal v obleku a vy byste přišli v tričku a džínech. Hlavně ve velkých firmách nebo na úřadech obleky určitě nosí! A to poměrně kvalitní. První dojem je zde přítom velmi důležitý. Nezapomeňte také na boty, pro ně platí to samé.

Na jednání s obchodními partnery, které již znáte, je možné, zejména v létě, zvolit méně formální, ale vždy upravený styl. V létě se vyvarujte, hlavně pak ve vzdálených regionech, použití kraťasů, a to i na obyčejné procházce po městě. Ázerbájdžán je totiž muslimská země, a i když to s náboženstvím nijak nepřehánějí, a například zcela zahalenou ženu za celý den potkáte výjimečně, tak místní lidé krátké kalhoty zásadně nenosí.

Ázerbájdžán je bezpečná země. A to jak v Baku, dnes s téměř 3 mil. obyvatel v hlavním městě Ázerbájdžánu, tak i v regionech. Před cestou do Baku doporučujeme spojit se s naší zahraniční kanceláří CzechTrade v Ázerbájdžánu. Můžeme vám poskytnout další cenné informace a pomoci vám najít místního partnera či jinak podpořit rozvoj vašeho podnikání v Ázerbájdžánu.

EGAP pomáhá obnovovat české lesy

V rámci dobrovolnického dne vysadili zaměstnanci 2 000 nových stromů

Autor: Eva Materlínová, specialista marketingu EGAP

Dvacet pět zaměstnanců EGAPu, včetně členů představenstva, se zapojilo do společensky odpovědného team-buildingu a strávilo den v terénu s cílem posílit odolnost české krajiny. Pod vedením odborníků z **Lesního závodu Konopiště** vysadili na Zálužním vrchu u Chářovic 2 000 sazenic dubu zimního.

Zalesněné území na tomto exponovaném skalním stanovišti v tomto případě nebude plnit tržní dřevoprodukční funkci, ale ostatní ekologické funkce lesního porostu, a to především ekologického významu. Pomůže zachycovat prach v krajině, zlepšovat kvalitu půdy,

podpoří biodiverzitu a vytvoří životní prostor pro mnoho dalších organismů, včetně hub a opylovačů.

Dobrovolnický den přinesl nejen konkrétní výsledky v podobě vysazených stromů, ale také společný zážitek a možnost přispět k rozvoji pestrých a odolných lesních ekosystémů.

Poděkování patří všem, kteří se do akce zapojili, a zejména ESG týmu EGAP za organizaci celého dne. Velký dík patří také **Lesům České republiky** za poskytnutí sazenic, nářadí, školení a odborného dohledu.

Část instalace se nachází za ochrannou mříží. Arthur Sniegov v rozhovoru s Evou Materlínovou k tomu dodává, že pro život slonů a jejich ochranu je to příznačné

Zdroj: EGAP

V pasáži EGAP se usadili sloni

Výstava v sídle EGAP upozorňuje na problém pytláctví

Autor textu: Save-Elephants

Instalace byla vytvořena v rámci partnerství **Save-Elephants** a EGAPu, který činnost této významné české neziskové organizace podporuje. Spolek se významně podílí na ochraně biodiverzity ve Střední Africe již od roku 2012 a rozsah a dopad její činnosti neustále roste.

Včely jako protisloní a protihroší bariéry

Rostoucí lidská populace v Africe přináší stále větší riziko konfliktu s divokou přírodou o zdroje.

Soustředíme se na slony pralesní (od roku 2022, Kongo), slony savanové (od roku 2015, Čad) a hrochy (od roku 2021, Čad) a moderování jejich konfliktu s místními malozemědělci, kterým tato zvířata často ničí úrodu. Při ochraně polí a v odplátě za devastaci dochází k otevřené averzi vůči těmto velkým býložravcům, která může přerůst až v pytláctví. Snažíme se v několika komunitách zakládat a udržovat projekty, které mohou konflikt zmírnit a ochránit alespoň část úrody tím, že se megafauně zabrání ve vstupu na pečlivě vybrané úseky polí.

V Čadu tak chráníme pole v 10 komunitách proti savanovým slonům s využitím bariér ze včelích úlů. Agresivní včely kolem plodin mají potenciál odstrašit slony, a navíc poskytují rolníkům cenný med i opylovací služby.

V případě hrochů v Čadu u povodí řeky Logone používáme u 4 vesnic solárně napájené elektrické bariéry, které úhrnem chrání přes 100 ha polí. Sofistikovanější elektrický ohradník jsme vztyčili také u vsi Leboulou v Kongu, kde pilotní bariéra chrání dosud přes 6 ha úrodné půdy.

Zdroj: www.save-elephants.org

Podobné instalace jsou prvními nebo téměř prvními použitými metodami svého druhu v těchto zemích.

Proč český spolek Save-Elephants chrání divoké slony

Sloni vymírají. Týká se to u valné většiny areálových států větších slonů savanových, tak i regionu střední Afriky a kriticky ohrožených slonů pralesních, kteří jsou již dnes považováni za samostatný druh. Navzdory legální ochraně a platným mezinárodním zákazům obchodování se slonovinou je nadále pytláctví pro jejich kly hlavním viníkem úbytku slonů. Pytláčtí sice lokálně místní obyvatelé, ale obchod je hnán poptávkou kupců zejména z Dálného východu a je velmi globalizovaný a umožněný bující korupcí, nestabilitou a chudobou.

V případě slonů pralesních hrozí vyhubení bezprostředně – za 31 let klesla jejich celková populace o 86 %, u slonů savanových to byl úbytek 60 % za posledních 50 let.

Příroda střední Afriky je kromě toho sužována také pytláctvím jiných druhů na maso, tzv. bushmeat (nevyjíma je maso lidoopů), což představuje také významné zdravotní riziko i pro lidi.

Pralesní oblasti jsou sice káceny pomalejším tempem než v jiných tropických regionech a děje se tak většinou selektivně, ale i toto a s tím spojené pronikající zemědělství, pěstování palmy olejné a rozvíjející se těžba nerostů přináší úbytek přirozeného prostředí slonů i dalších druhů.

Zdroj: www.save-elephants.org

V oblasti stále žijí kriticky ohrožení sloni pralesní a mnoho dalších druhů jako jsou hroši, buvoli pralesní, několik druhů antilop (vodušky, sitatungy, lesoni, chocholátky), štětkouni afričtí, kančiolové vodní, luskouni, drobnější šelmy a řada druhů primátů včetně tajuplných mandrilů a našich blízkých příbuzných západních nížinných goril a šimpanzů. Rezervace je rájem také z pohledu ptáků, plazů a obojživelníků a četné vodní toky hostí celou řadu rybích druhů. Z hlediska geomorfologie je oblast Tsoulou také unikátní, neboť se tu nalézá krasová oblast s netypickými vápencovými pahorky, převisy a jeskyněmi, a dokonce několik křišťálově průzračných vodních toků, které vyvěrají přímo z podzemí. Dosud málo prozkoumaný konžský kras.

Rezervace Tsoulou v Kongu pod naší ochranou

Na jihozápadě Konga na rozhraní deštých pralesů a pásma savan se rozkládá rezervace Tsoulou, založená roku 1963. Jádrová zóna (přes 300 km²) i široká periferie okolo je však už od konce 80. let chráněná jen na papíře a žádná kontrola ze strany státu nebo jiné struktury tu neprobíhá. Cenná příroda se vzácnými ekosystémy a ohroženými druhy je

Zdroj: www.save-elephants.org

Zdroj: www.save-elephants.org

postupně ničena pronikáním neregulovaného zemědělství, výroby dřevěného uhlí a zejména pytláctví.

Opuštěnou rezervaci jsme si vybrali jako hlavní oblast našeho zájmu a budoucí péče, protože navzdory krušné historii má ohromný potenciál. Od roku 2022 zde podnikáme první kroky pro základní poznání, ochranu druhů i osvětu místních obyvatel. Počínaje rokem 2025 by nám měla správa chráněného území oficiálně připadnout ve spolupráci s konžským ministerstvem pro ochranu přírody. Naším dlouhodobým cílem je rehabilitace celého území jak z pohledu populací vzácných druhů, tak i nastavení ekonomického modelu správy a využívání, které umožní místním obyvatelům najít práci a živobytí, aniž by tím ničili divokou přírodu.

Vyšetřování ilegálního obchodu

Wildlife kriminalita je jednou z největších hrozeb pro divokou přírodu a představuje ohrožení i pro lidské zdraví, bezpečnost a stabilitu regionů. Proto se podí-

líme na utajeném vyšetřování černého obchodu se slonovinou i jinými živočišnými produkty z chráněných druhů (luskové šupiny, levhartí kůže, živá zvířata, coby mazlíčci).

Koordinátor Arthur se již od roku 2012 zapojuje do rozkrývání sítí překupníků a jejich zatýkání v Kamerunu a Kongu v roli vyšetřovatele a přímého účastníka zatýkání.

Často vyšetřování podezřelých překupnických syndikátů zahajujeme během vlastních terénních misí a později případy řešíme s organizacemi LAGA v Kamerunu a PALF v Kongu (obě sítě EAGLE Network) a s příslušnými orgány státní správy, jako je ministerstvo životního prostředí a Gendarmerie. Díky této spolupráci již byly zabavené stovky kilogramů ilegální slonoviny a zatčeni a odsouzeni mnozí překupníci.

Detekční psi

Čeští psi v Kongu nadále hledají slonovinu, bushmeat (maso divokých druhů) i municí. V roce 2014 v Brazzaville odstartoval pilotní projekt na nasazení psů při vyhledávání ilegálního wildlife kontrabandu – jako první v celém širším regionu. Od začátku jsme byli u toho.

Psi nadále pod vedením místních psovodů blokují některé silniční tahy a přístavy, kudy pašeráci transportují ilegální zboží. V roce 2018 se projekt ze stavu 6 psů rozběhl do dvou směrů – vnitro-

Zdroj: www.save-elephants.org

Zdroj: www.save-elephants.org

zemí a sever Konga pod **African Parks** (národní park Odzala-Kokoua) a pobřeží a jih země pod záštitou **Jane Goodall Institutu** v rezervaci Tchimpounga. Až do roku 2021 jsme intenzivně, zejména severní větev projektu, podporovali a do dnes jsme s aktivními jednotkami i pečovateli o starší psy v „dúchodu“ ve spojení.

Zdroj: www.save-elephants.org

Sloni mluví. My se je jen snažíme konečně poslouchat

Zdroj: www.save-elephants.org

Autor: Eva Materlinová, specialista marketingu EGAP

Víte, co sloni říkají? Naslouchat jim můžete v pasáži EGAP. Od letošního listopadu je zde umístěna instalace **Save-Elephants**, české neziskové organizace vedené biologem a dobrodruhem **Arthurem Sniegonem**. Zatímco exportěři z celého světa v Africe

hledají především zajímavé obchodní příležitosti, Arthurův tým v terénu Konga, Kamerunu a Čadu bojuje proti pytláctví, mapuje ilegální obchod se slonovinou a zavádí projekty, které chrání přírodu a pomáhají místním komunitám.

Save—
Elephants
.org

Jste zakladatelem spolku Save-Elephants. O co spolek usiluje?

Před zhruba třinácti lety jsme s kamarády na Třinecku založili organizaci, která se zaměřuje na situaci kolem pytláctví slonů ve střední Africe. Konkrétně jde o oba druhy slonů: známější slony savanové a méně známé, kriticky ohrožené, slony pralesní. Naším cílem bylo přímo v terénu zkoumat jednotlivé národní parky, zmapovat pytlácké a překupnické struktury a propojit se s místními ochranáři, abychom mohli smysluplně podpořit to, co v daných oblastech chybělo.

Od roku 2013 jsme tak doplňovali aktivity větších organizací nebo státních institucí, které na některé věci neměly kapacity, vůli nebo know-how. V Kongu šlo například o podporu represí proti pytláctví, v Čadu zase o projekty zaměřené na zlepšení soužití lidí a divokých zvířat.

V posledních letech se nad rámec těchto aktivit snažíme také o první dlouhodobou správu konkrétní oblasti: rezervace Tsoulou v Kongu Brazzaville. Ta byla sice vyhlášena už v 60. letech, ale od konce 80. let v ní neprobíhá žádná ochrana, výzkum, ekoturismus ani práce s místní komunitou. Příroda tam hodně utrpěla, ale stále má velký potenciál, který bychom rádi obnovili jako její hlavní správci. Přesto má stále velký potenciál nápravy.

Jak vznikl nápad založit spolek?

Když jsem se na začátku druhého desetiletí vydal poprvé do Afriky na kole, na kajaku a autostopem, okamžitě mě zasáhlo, jak špatná je situace slonů ve volné přírodě. O pytláctví jsem věděl, ale ani jako biolog jsem netušil, jak obrovský je jeho rozsah a jak rychle sloni mizí. Uvědomil jsem si, že pokud se něco nezačne dělat, mohou během pár let z mnoha míst zmizet úplně. To byl první impuls.

Brzy přišla i možnost zapojit se konkrétně. Když jsem najednou seděl u stolu s lidmi, o kterých se píše v mezinárodním tisku, a řešili jsme, co by se dalo dělat, bylo jasné, že pomoc má smysl.

Na jaké projekty nebo výsledky jste zatím nejvíce hrdí?

Mezi naše nejdůležitější přínosy patří rozvoj jednotky detekčních psů v Kongu Brazzaville, kterou jsme založili ve spolupráci s organizací Eagle Network, která se zaměřuje na rozkrývání pašeráckých sítí. Jde o stále unikátní a velmi efektivní způsob odhalování pašovaného zboží na letištích, v přístavech a na checkpointech. I když ho státní správa

Jaký je to pocit, když člověk vidí důsledky pytláctví na vlastní oči?

Setkání s mrtvým slonem je velmi silné. Při prvních cestách do Afriky jsem měl to štěstí, že jsem viděl slony živé a o těch nepříjemných informacích jsem se dovídal z druhé ruky. A i moje první sloní mršiny už byly několik měsíců až let staré, tedy jenom kosti. S postupem času jsme narazili i na slony umírající přímo před námi, dvakrát šlo

Zdroj: www.save-elephants.org

zatím sama dále nerozvíjí, je dnes skupina těchto psů poměrně početná a spadá pod slavný institut Jane Goodall, kde nadále nachází mrtvá i živá zvířata, pašovanou municí, zbraně či slonovinu.

V Kamerunu, Kongu a částečně v Čadu se nám podařilo odhalit několik velkých skupin překupníků. Při těchto zásazích byli zadrženi pachatelé a zabaveno větší množství kontrabandu, v jednom případě 126 kg slonoviny. Klíčové je, že pachatelé dostali reálné tresty. To pomáhá narušit dlouhodobou atmosféru beztrestnosti, která v regionu přetrvávala navzdory přísným zákonům.

o mláďata, a jedno mi dokonce zemřelo v náručí. Člověka to zkrátka zasáhne, protože sloni jsou vysoce inteligentní, empatická, učenlivá a citlivá zvířata.

V terénu se ale mnohem častěji setkáváme s bushmeatem, tedy masem z divokých zvířat lovených pro místní konzumaci. Jde o všechno od malých hlodavců až po velká zvířata a objevují se i druhy, které patří mezi nejvíce chráněné. Dnes už sice nevidíte na trhu viset gorilí končetinu jako dřív, ale opice, krokodýli, luskouni nebo menší šelmy jsou běžné. Člověk se s tím musí naučit pracovat i emočně.

Právě omezení bushmeat trade je jedním z klíčových cílů naší práce.

Často cestujete mezi Afrikou a Českem. Jaké je to vracet se do evropského prostředí?

Dnes už to беру přirozeně, ale dřív to byly velké šoky. Když jsem se po roce a čtvrt stráveném v Africe na kole a jakaku vrátil do Evropy uprostřed zimy, byl to tak silný kontrast, že jsem se brzy

lepšení, které jim můžeme nabídnout. Takže my, když jim nabídneme solidní řešení, tak ti lidé za tím jdou. Problém je spíš v tom, že nedokážeme zaměstnat nebo zapojit všechny. Pokud třeba zaměstnáme deset procent vesnice, zbývá pořád velká většina, která žije v těžkých podmínkách a bez významné podpory státních složek. V prostředí, kde chybí kvalitní zdravotnictví, školy i základní ekonomická jistota, se jakákoliv osvěta prosazuje mnohem hůř.

mezi teritoriem lidí a divoké přírody. Je potřeba zajistit, aby zvířata po opuštění chráněného území neskončila upytlačená nebo zraněná místními lidmi.

V roce 2015 jsme proto v několika komunitách v Čadu začali experimentovat s využitím divokých afrických včel. Jde o jiný poddruh včely medonosné, která se chová úplně jinak. Naši lidé si ani neumí představit míru její agrese, kterou ovšem využíváme k odstrašení slonů. Když slon o hnízdo zavadí, včely ho spolehlivě zaženou pryč. Tímto způsobem chráníme úrodu místních rolníků a zároveň i samotné slony před odvetami.

V Čadu jsme s úly začali v roce 2015 a díky podpoře během covidu, mimo jiné i od EGAPu, se nám podařilo rozšířit počet komunit, kde fungují. Dnes je to zhruba 13 komunit, každá s 10 až 30 úly.

Jak vznikla myšlenka přivést vaši výstavu Save-Elephants právě k nám do pasáže EGAPu?

EGAP se v rámci rozvoje svých iniciativ ESG začal zajímat o naše aktivity. Pojítkem bylo zejména to, že EGAP sám tady na své střeše v centru Prahy holduje chovu včel. Městskému včelaření se věnují již pět let a starají se o šest včelstev, přičemž každé z nich vyprodukuje až 20 kg medu ročně. Proto, ve formě partnerství, podpořil i naše projekty v Čadu taky zaměřené na včely, specificky na včelí bariéry.

vydal zpátky do Konga. Postupem času jsem si na střídání obou světů zvykl a vlastně nevím, kde se cítím víc doma. Jen je pravda, že z hlediska fungování státu si člověk tady v Česku uvědomí, jak moc lépe tady věci fungují ve srovnání s Kongem.

Hodně pracujete i s místními komunitami. Jak těžké je získat jejich důvěru a zapojit je do ochrany přírody? Je to i nebezpečné?

Získat několik prvních lidí je obvykle jednoduché. Společnost je různorodá, někteří ochranu přírody podporují přirozeně a další motivuje i finanční při-

Obecně ta lidská populace je dost mírumilovná a přátelská, ale samozřejmě když se pohybujeme ve světě pytláků a zločinných živlů, tak mohou nastat situace vyhrožování a fyzických potyček. Zkrátka nějaká rizika tam vždy jsou, když člověk vrtá do těch vosích hnízd.

Když už jste zmínil vosí hnízda, pojďme ke včelím hnízdům neboli sloním bariérám. Mohl byste přiblížit, o co jde?

Když jsem popisoval situaci v rezervaci Tsoulou a v dalších chráněných územích, funguje to podobně jako u nás v Evropě. Nebývá tam jasná hranice

V rámci toho a stejně tak i společného zájmu o lepší informovanost naší české nebo i mezinárodní veřejnosti, jsme se rozhodli umístit informační panely a 3D modely v prostorách pasáže EGAP, vedle pasáže Lucerna. Návštěvníci a kolemjdoucí se mohou dočíst o činnosti našeho spolku a problematice pytláctví slonů a jiných zvířat ve střední Africe. Mimo to se tam lze téměř až dotknout různých reálných předmětů, nebo napodobenin reálných předmětů ze střední Afriky. Například maketa zavěšeného typického včelího úlu, sloní trus s obřími brouky – vrubouny – nebo i pytláky rozseknutá sloní lebka s ukřištěnými kly.

Zdroj: EGAP

Setkání generací v paláci EGAP

Autor: Aneta Šmídová, PR a marketing EGAP

EGAP se dlouhodobě snaží být nejen partnerem českých exportérů, ale také místem, které je otevřené lidem se zájmem o historii, architekturu a příběhy spojené s naší institucí. Palác EGAP patří mezi budovy, o které se veřejnost zajímá čím dál víc, a i díky tomu se zde nedávno uskutečnilo setkání, které mělo velmi příjemnou a inspirativní atmosféru.

Do EGAPu koncem října zavítal **zakladatel společnosti a její první generální ředitel Pavol Parížek**, který stál u vzniku českého exportního pojišťování na začátku devadesátých let a vedl EGAP až do roku 2009. Společně s ním dorazila také **architektka Jana Tomanová**, která v devadesátých letech navrhovala celkovou rekonstrukci budovy, a zásadně tak ovlivnila její dnešní podobu.

Hosté se po letech znovu setkali v budově, ke které se pojí část jejich profesního života, a společně vzpomínali na období po roce 1989, kdy se instituce i samotná stavba vyvíjely v duchu nových možností a potřeb. Připomněli si také **výtvarníka Jana Mareše**, jehož umělecké prvky se dodnes nacházejí v interiéru paláce a tvoří přirozenou součást prostředí, ve kterém se v EGAP pracuje.

Setkání se zúčastnil také **student Akademického gymnázia Štěpánská Tomáš Podařil**, který se dlouhodobě věnuje výtvarnému umění a architektuře druhé poloviny dvacátého století. Tomáš se o *Palác EGAP* začal zajímat po letošním festivalu *Open House Praha* a rozhodl se samostatně zpracovat jeho historii v rámci badatelského projektu. Spolu s ním dorazil také jeho kolega

Zdroj: EGAP

Lukáš Tomášek, rovněž student gymnázia a nadšenec do umění a designu.

Oba studenti ocenili také fontánu umístěnou v pasáži paláce. Přestože již mnoho let není funkční, v době svého vzniku byla navržena jako prvek, který měl prostor nejen zkrášlit, ale také zpříjemnit jeho atmosféru. Zvuk tekoucí vody se zde původně velmi jemně rozléhal a vytvářel klidný charakter pasáže. Fontána podle studentů dodnes ukazuje, jak promyšleně architektka Jana Tomanová pracovala s prostředím a jak umělecké prvky dokážou ovlivnit vnímání veřejného prostoru.

Tomáš má za sebou řadu aktivit v oblasti mapování pražské architektury a umění. Od roku 2020 pracuje na projektu *Pražské kašny a fontány*, spolupracoval s městskou částí Praha 12 na dokumentaci uměleckých děl ve veřejném prostoru a v současnosti se podílí na digitalizaci archivního materiálu podniku Dílo. Jeho pohled mladé generace přinesl do debaty nový rozměr a zároveň připomněl, jak důležité je uchovávat historii veřejných institucí i pro budoucnost.

Mladí studenti vyjádřili přání navázat na tuto iniciativu i do budoucna a podporovat větší otevřenost státních a polostátních institucí vůči veřejnosti. Sdílení architekto-

nických příběhů, prezentace uměleckých děl nebo zpřístupňování archivů podle nich pomáhají lépe porozumět tomu, jak veřejné instituce vznikaly a jakou roli mají v kulturním prostředí města.

V rámci setkání bylo podepsáno *Memorandum o spolupráci mezi EGAP a Tomášem Podařilem*, které podporuje další sdílení odborných poznatků a dokumentaci architektury i výtvarných prvků Paláce EGAP.

Součástí programu bylo také předání pamětních plakety. Architektka Jana Tomanová obdržela ocenění za svůj přínos k podobě Paláce EGAP. Pavol Parížek byl oceněn za dlouholetý rozvoj a vedení společnosti EGAP i za její vznik, protože právě on stál u počátků exportního pojišťování v České republice.

Setkání proběhlo na z iniciativy EGAP a podporu mu poskytl také **člen představenstva Martin Růžička**, který se osobně zúčastnil a zavzpomínal na první roky fungování instituce a na období, kdy se rodila její dnešní role.

Velmi jsme si přáli přivítat také paní **Zdeňku Širokou**, která byla s budovou dlouhodobě spojená. Z osobních důvodů se však musela na poslední chvíli omluvit. Touto cestou jí děkujeme, stejně jako všem, kteří se na setkání podíleli a pomohli vytvořit otevřenou a přátelskou atmosféru.

Celé setkání ukázalo, že Palác EGAP není jen místem, kde se uzavírají pojistné smlouvy. Je to prostor, který propojuje lidi s různými zkušenostmi a zájmy a který dokáže inspirovat napříč generacemi. EGAP chce i nadále podporovat podobné iniciativy a otevírat dveře nejen exportérům, ale i těm, kteří se zajímají o historii, architekturu a fungování veřejných institucí.

Novinky ze světa trade, export & ECAs

Autor: Jana Ševcová, specialista mezinárodních vztahů EGAP

EVROPSKÁ INVESTIČNÍ BANKA USILUJE O VĚTŠÍ ROLI V OBLASTI FINANCOVÁNÍ OBCHODU A EXPORTU

Evropská investiční banka (EIB) představila plány na rozšíření své role v oblasti financování obchodu a exportu s cílem podpořit obchod s vysoce rizikovými zeměmi a pomoci Evropě konkurovat Číně.

EIB na začátku listopadu oznámila, že předloží své správní radě plány na celoevropskou iniciativu v oblasti obchodu a investic, spustí „globální platformu pro financování obchodu“ a prozkoumá využití „nástrojů pojištění politických rizik“.

EIB si klade za cíl hrát větší roli v pomoci Evropě konkurovat na globálních trzích, zvýšila své kapitálové alokace na 10 miliard EUR ročně, což by mělo v příštích dvou letech přinést až 105 miliard EUR nových investic.

Část této podpory bude směřovat na pomoc evropským vývozcům, kteří soupeří s konkurenty ze zemí jako Čína o zakázky na výstavbu zámořských projektů, jako jsou železnice, nemocnice a letiště.

EIB již spolupracuje s některými agenturami pro exportní úvěry (ECAs) a bankami v rámci iniciativ zaměřených na podporu investic do společností v EU. Dosud však nehrála významnou roli v oblasti financování vývozu, která byla z velké části ponechána exportním agenturám členských států.

EIB v dokumentu, v němž stanovila svou „globální strategickou orientaci“, uvedla, že plánuje spolupracovat s ECAs a komerčními bankami na usnadnění záruk za nabídky a plnění – nástrojů, které

jsou klíčové pro velké zakázky v odvětvích, jako je obrana a infrastruktura.

Prostřednictvím platformy pro financování obchodu bude EIB „přímo spolupracovat s komerčními bankami na rozšíření podpory financování obchodu pro vysoce prioritní země a regiony mimo EU, se zvláštním zaměřením na trhy, které jsou pro EU důležité,“ uvádí se v dokumentu. Její podpora bude rovněž upřednostňovat obchod denominovaný v eurech.

Plánovaná iniciativa v oblasti obchodu a investic by vycházela z pilotního programu, který umožňuje ECAs získat od EIB zajištění pokrývající až 80 % expozic souvisejících s Ukrajinou. V rámci tohoto programu, který byl poprvé navržen v roce 2024, zatím nebyly provedeny žádné transakce.

Dánská exportní agentura EIFO, která pomohla tento program spustit, však uvedla, že je potěšena tím, jak snadno lze jednotlivé transakce zařadit do pilotního projektu, přičemž dlužníci musí vyplnit pouze několik dodatků k dokumentaci.

Evropský investiční fond, který pilotní program spravuje, se spoléhá na upisování prováděné ECAs, místo aby prováděl vlastní upisování. Pokryje 80 % jednotlivých transakcí a vyplatí ztráty, pokud usoudí, že transakce splnila kritéria pro krytí.

„To nám dává větší chuť riskovat, ale také rozšiřuje naše vlastní prostředky,“ uvedl Michael Holm, senior business developer v EIFO.

Pokud EIB přistoupí k zavedení nástroje založeného na pilotním projektu, může to odblokovat export do zemí s nejvyšším rizikovým ratingem, kde většina agentur pro podporu exportu a komerčních poskytovatelů nemá zájem o pojištění.

BPIFRANCE POSKYTNE POJIŠTĚNÍ PRO JADERNOU ELEKTRÁRNU

Francouzská exportní úvěrová agentura Bpifrance pojistí úvěr ve výši 5 miliard liber od 13 komerčních bank na financování výstavby jaderné elektrárny Sizewell C v Anglii.

Tento úvěr, strukturovaný jako zelený úvěr, doplňuje termínovaný úvěr ve výši 36,5 miliardy liber od britského Národního fondu bohatství, který byl oznámen na začátku roku 2025, a úvěr na provozní kapitál ve výši 500 milionů liber.

Podle prohlášení ze 4. listopadu si Bpifrance zajistila refinancování od francouzské veřejné rozvojové banky Sfil. Dalšími věřiteli úvěru Bpifrance jsou ABN Amro, BBVA, Crédit Agricole, CaixaBank, Citibank, Crédit Industriel et Commercial (CIC), Lloyds Bank, Natwest, Natixis a Société Générale.

Investiční banka **Rothschild & Co** poskytovala společnosti Sizewell C poradenství v oblasti kapitálu a dluhu, zatímco **Clifford Chance** byla právním poradcem.

„V Sizewell C se Spojené království stalo průkopníkem modelu financování nových jaderných elektráren, který funguje jak pro spotřebitele, tak pro soukromé investory, a vzbudil značný zájem jiných zemí s plány na rozvoj jaderné energetiky,“ uvedli společní ředitelé společnosti **Julia Pyke** a **Nigel Cann**.

Reaktor, který se staví na pobřeží Sussexu ve východní Anglii, je prvním reaktorem ve Velké Británii, který využívá k financování model regulované základny aktiv, který investorům umožňuje dosahovat výnosů již během fáze výstavby.

Tato struktura byla již dříve použita v projektech, jako je terminál 5 londýnského letiště Heathrow.

Francouzská energetická společnost EDF je čtvrtým největším akcionářem Sizewell C a poskytuje inženýrské a projektční služby pro tento projekt. Mezi další významné akcionáře patří britská vláda a kanadský institucionální investor **La Caisse**.

Simone Rossi, generální ředitel EDF UK, uvedl: „Úspěch získávání dluhu a kapitálu pro financování Sizewell C podtrhuje důvěru trhu v jadernou technologii pro energetickou transformaci.“

Stavba Sizewell C byla zahájena v roce 2023 a její uvedení do provozu se očekává v druhé polovině příštího desetiletí.

US EXIM PODPOŘÍ PROJEKTY V OBLASTI KRITICKÝCH MINERÁLŮ

Exportně-importní banka Spojených států (US Exim) podepsala sedm prohlášení o zájmu (LOI) v celkové hodnotě více než 2,2 miliardy USD na podporu projektů v oblasti kritických minerálů v Austrálii, a to v rámci širší dohody podepsané mezi oběma zeměmi na konci října.

Podporované projekty se týkají řady kritických minerálů, včetně prvků vzácných zemin, grafitu, hořčíku, titanu a skandia, které jsou všechny potřebné pro obranné systémy, letecké komponenty, komunikační zařízení a průmyslové technologie nové generace.

Prohlášení podepsali nový **předseda US Exim John Jovanovic** a **australská ministryně pro zdroje Madeleine Kingová** v sídle americké exportní úvěrové agentury ve Washingtonu 20. října.

Jsou součástí rámcové dohody o kritických minerálech v hodnotě 8,5 miliardy USD, kterou 21. října podepsali americký prezident **Donald Trump** a **australský premiér Anthony Albanese**.

Závazky US Exim mají posunout vpřed Trumpovu agendu v oblasti kritických minerálů, jejímž cílem je snížit závislost USA na čínských kovech vzácných zemin a posílit odolnost jejich obranných a technologických dodavatelských řetězců.

„US Exim podpoří projekty v hodnotě více než 2,2 miliardy USD v oblasti kritických minerálů a bezpečnosti dodavatelského řetězce mezi Spojenými státy a Austrálií.“

Každý z těchto projektů odráží náš závazek posílit odolnost dodavatelského řetězce, oživit domácí výrobu a vytvořit vysoce kvalitní pracovní místa v USA," uvedl Jovanovic.

Šest ze sedmi projektů je realizováno ve spolupráci s **Export Finance Australia (EFA)** v rámci rámce „jediného

PROJEKT VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY V ANGOLE ZÍSKAL PODPORU ECAS

Angolská vláda a HSBC uzavřely finanční dohodu o projektu *ProÁgua* v hodnotě 200 milionů EUR, jehož cílem je modernizovat systémy zásobo-

Risk Insurance poskytl zajištění. Tato transakce také představuje první případ, kdy společnost Bpifrance vydala pojištění vývozního úvěru na základě přímých závazků švýcarského dodavatele inženýrských, dodavatelských a stavebních prací mimo Francii.

Projekt *ProÁgua* rozšíří a zmodernizuje přístup k vodě v provinciích Luanda a Icolo e Bengo. Podle angolské vlády zajistí dodávky čisté vody pro více než devět milionů lidí a vyřeší tak naléhavé potřeby v regionu, kde má v současné době přístup k pitné vodě pouze 34 % venkovského obyvatelstva.

Infrastrukturní projekt bude zahrnovat obnovu čtyř hlavních vodárenských zařízení, výstavbu dvou decentralizovaných kompaktních jednotek, instalaci šesti odsolovacích jednotek a 15 vrtů a zavedení inteligentních měřicích a digitálních systémů pro správu veřejných služeb.

Projekt bude realizován ve spolupráci s angolským veřejným vodárenským podnikem jako místním partnerem pro implementaci. Strany již diskutují o druhé fázi projektu, jejímž cílem je rozšířit přístup k pitné vodě pro více lidí v celé zemi.

Zdroj: Adobe Stock

vstupního bodu“ **US Exim-EFA**, který byl původně oznámen 25. října 2023 bývalým prezidentem **Joe Bidenem** a premiérem Albanesem a spuštěn později v roce 2024.

Nově podepsaná dohoda mezi USA a Austrálií zahrnuje závazky obou zemí poskytnout v příštích šesti měsících alespoň 1 miliardu USD na financování projektů v oblasti kritických minerálů v USA a Austrálii.

Obě země společně investují celkem alespoň 3 miliardy USD do projektů, které vyžadují kapitálové výdaje ve výši 8,5 miliardy USD.

Australská Komora pro nerostné suroviny a energii WA uvítala tuto „průlomovou“ dohodu a dodala, že pomohla Austrálii zaujmout pozici „důležitého dodavatele kritických minerálů pro největší ekonomiku světa.“

vání vodou a zajistit přístup k čisté pitné vodě pro miliony lidí po celé zemi.

Úvěrové smlouvy byly podepsány mezi angolským ministerstvem financí a bankou HSBC, s krytím exportních úvěrových agentur **Bpifrance Assurance Export** a **Swiss Export Risk Insurance (Serv)**.

Projekt realizuje konsorcium švýcarské společnosti **Mitrelli** a francouzské nadnárodní společnosti **Suez International**.

Jeho financování se skládá ze dvou tranš: komerčního úvěru na financování zálohy ve výši 30 milionů EUR (což odpovídá 15 % celkové částky projektu) a úvěru zajištěného ECAs, který financuje zbývajících 85 % projektu v celkové výši 170 milionů EUR. Bpifrance Assurance Export poskytl komplexní pojištění vývozního úvěru a Swiss Export

EIFO PODPOŘÍ UKRAJINSKÝ OBRANNÝ PRŮMYSL

Dánský fond pro export a investice (EIFO) poskytl svou první záruku a doprovodný úvěr dánské společnosti investující do ukrajinského obranného průmyslu.

EIFO podpoří investici dánské firmy ve výši 1,6 milionu EUR do ukrajinské společnosti zabývající se vývojem elektronických obranných systémů proti dronům.

„EIFO nejenže poskytuje sedmiletou záruku pokrývající 70 % investice, ale také přímo financuje zaručenou část prostřednictvím odpovídajícího úvěru. Tato struktura umožňuje dánské firmě pokračovat v investici, přičemž potřebuje likviditu pouze na zbývajících 30 % nákladů projektu,“ uvedl mluvčí EIFO.

Jedná se o první transakci EIFO, která je realizována v rámci programu Ukrajinská obranná záruka. Tento program byl představen dánskou vládou v dubnu tohoto roku s cílem získat více soukromého kapitálu pro „práci v Ukrajině a pro Ukrajinu“ a disponuje fondem ve výši 134 milionů EUR (1 miliarda DKK).

Iniciativa je určena dánským společnostem, které investují nejméně 134 000 EUR (1 milion DKK) do vývoje a výroby zbraní, střeliva, dronů nebo softwaru s „významným obranným významem“ pro Ukrajinu.

Generální ředitel EIFO Peder Lundquist uvedl: „Pokrytím velké části rizika umožníme velkým i malým dánským společnostem investovat do ukrajinského obranného průmyslu. Jsme otevřeni všem projektům a technologiím, které přispívají k rozvoji obrany a podnikání v obou zemích.“

Záruka může být použita pro přímé investice do ukrajinských společností nebo do dánské či zahraniční společnosti s významnou ekonomickou činností na Ukrajině, nebo pro založení nových společností či dceřiných společností vyrábějících pro ukrajinský obranný sektor.

Záruka EIFO platí po předem dohodnutou dobu až sedmi let, po jejímž uplynutí může dánská společnost prodat své

podíly v ukrajinské společnosti EIFO za předem dohodnutou cenu.

Dánské společnosti musí za záruku platit průběžné pojistné, které je spojeno s výstupním poplatkem a výkonnostním poplatkem, který musí být zaplacen „v případě, že investice přinese dobré výsledky.“

Ministr průmyslu, obchodu a financí Morten Bødskov uvedl: „Touto investicí zdůrazňujeme, že dánské společnosti neváhají podpořit Ukrajinu, když na tom opravdu záleží. Naše záruka je důkazem toho, že Dánsko přebírá odpovědnost a stojí bok po boku s Ukrajinci – také pokud jde o inovace a ochranu před ruskými drony. Je zásadní, abychom Ukrajině pomohli rozvíjet schopnosti, které mohou změnit situaci na bojišti a posílit svobodu – jak na Ukrajině, tak v Evropě.“

EIFO je od začátku invaze v únoru 2022 jednou z nejaktivnějších ECAs na Ukrajině a pravidelně poskytuje finanční prostředky firmám, které v této zemi investují, s cílem pomoci Kyjevu v jeho úsilí o obnovu.

UKEF POJISTÍ DODÁVKY MOTORŮ PRO PHILIPPINE AIRLINES

UK Export Finance (UKEF) a banka **Citi** uzavřely novou 12letou půjčku na financování vysoce výkonného leteckého motoru pro **Philippine Airlines**.

Dohoda o financování motoru *Rolls-Royce Trent XWB-97* byla prvním financováním s podporou exportní úvěrové agentury, které letecká společnost **Philippine Airlines** získala za více než 12 let.

Manish Bajaj, ředitel korporátního bankovníctví Citi Philippines, uvedl, že „přelomová finanční transakce s pojištěním UKEF“ podtrhuje „závazek banky poskytovat inovativní a strategická finanční řešení pro naše klienty a zároveň posilovat naše partnerství s vlajkovou leteckou společností *Filipín* v její další fázi růstu a expanze.“

Alvin Limquenco, senior viceprezident Philippine Airlines, uvedl, že tato dohoda představuje „významný krok v modernizaci naší flotily“ a v posílení dálkových letů společnosti.

Generální ředitel UKEF Tim Reid uvedl: „Tato dohoda ztělesňuje vizi UKEF podporovat britské vývozce a pracovní místa, stimulovat místní růst a vytvářet globální dopad.“ Také dodal, že nové high-tech motory *Rolls-Royce* výrazně přispějí ke snížení emisí.

Zdroj: Getty Images - stock.adobe.com

Tento krok přichází v rámci dalších nedávných snah UKEF o udržitelné financování, z nichž většina byla oznámena v rámci výročního klimatického summitu OSN COP 30, který se uskutečnil 10. - 21. listopadu v Brazílii.

Britská exportní úvěrová agentura, jejímž cílem je do roku 2029 poskytnout 10 miliard liber na „financování čistého růstu“, oznámila v polovině listopadu dohodu o zajištění s brazilskou exportní úvěrovou agenturou, **Agência Brasileira Gestora de Fundos Garantidores e Garantias**. Díky tomu budou brazilské exporty, které zahrnují britský obsah, těžit z garancí podporovaných UKEF, což otevře možnosti spolupráce v oblasti energetické transformace a infrastrukturních projektů, uvedla UKEF.

Zdroj: Adobe Stock

Sledujte nás na sítích

EGAP @infoegap · Sep 25
Jak propojí české exportéry s evropskými investicemi?
CEO #EGAP @DHavlicek jednal na #MiniFinCZ s Markem Morou, budoucím viceprezidentem #EIB na téma České iniciativy, prohloubení spolupráce a nového investičního programu pro obnovu Ukrajiny 🇺🇦

2 44

EGAP 15. září 2022
Jak se mění svět exportu, když se mění svět sám? 🌍
© Tomáš Mlýnský vlna Martin Růžička, člen představenstva #EGAP a ředitel divize Invest Risk, na konferenci Česká obchodní komora #CzechTrade #EurasianBusiness 2022. V gále a s ním vystoupil Luděk Dželo (Managing Director, DHL Express) a Luděk Špígl (Export Director, Česko spol. s r. o.).
✓ Společně debatovali o tom, jak geopolitické otázky, nové obchodní bloky i přeměny dovozních řetězců přetvářejí světový obchod a jak se na to mohou České firmy připravit.
✓ Martin Růžička představil, jak v EGAP vyvíjíme naše politická, ekonomická i finanční riska podle metody OECD OSRA a jak díky naší práci pomáháme exportérům rozhodovat se s jistotou i na náročných trzích.
#EGAP #FinanceExpert #Export #geopolitics #Risk #MapaFaktů #OECD #CzechExport #BusinessNight #CzechTrade #Eurasia #DHL #Forum #Pojištění

0

Exporní garanci a pojišťovací společnost, a. s. + Sledovat
753 sledujících uživatelů
8 mje · 0
Víte, co je Česká iniciativa?
Právě o ní diskutovali zástupci #ECAs zepojeních do #GlobalGateway. PO - víte

1 komentář · 1 přítomnost

EGAP @infoegap · Oct 17
EGAP se zúčastnil seminářů @mzvcr a Krajské hospodářské komory Zlínského kraje o obchodních příležitostech ale i různých podnikání v Thajsku, Vietnamu a Kambodži.
#EGAP #export #pojištění #vietnam #thajsko #kambodža #ObchodníPříležitosti

1 2 64

EGAP 15. září 2022
Turci jsou obchodnat s Českem odjeme 10 miliard dolarů ročně. A právě o obchodních příležitostech byla řeč i na Obchodní dni Turecka, který dnes probíhá na #Eurasia. Zobrazení vlc

0

Exporní garanci a pojišťovací společnost, a. s. + Sledovat
753 sledujících uživatelů
8 mje · 0
Náš nástroj na podporu českého vývozu na Ukrajinu #FonduKrajina bude užitečným nástrojem pro prezentaci Jan Dubec. Dosaď s námi v rámci Fondu vývozu České firmy na Ukrajinu zemědělství, lesnictví, potravinářství a keramiky za víc než 1,5 miliard Kč korun.

UKRCHAM
378 sledujících uživatelů
13 mje · 0
Historický moment — první příjezd vlny z Česka na Ukrajinu právě odjel!

Právě teď (v 06:22 hod.) z hlavního nádraží v Praze vyrazil vůbec první příjezd ...

1

Exporní garanci a pojišťovací společnost, a. s. + Sledovat
753 sledujících uživatelů
8 mje · 0
Co by měla firma vědět před vstupem na nový trh, aby se vyhnula zbytečným rizikům a jaká rizika jí mohou stát slovy mladíků?
Přemě o tom byl #EGAP workshop na Businessové a inovační konferenci #InovativníKrajina pořádané CzechCrunch, kde vystoupil Martin Růžička, člen představenstva a ředitel divize EGAP.

0

EGAP @infoegap · Oct 16
Kolik si z Dukovan ukouznou České firmy?
Sledujte debatu #DI #evlceck @mpo #evlceck #stat #dovoz #zakazky a #ekonomgroup uspořádanou týdnem ekonom.cz, ekonom.cz/61-678018560-ko...
#export #KHNT #Deskto #pojištění #Prumysl #Dukovany

Prum ekonom.cz 726

EGAP 15. září 2022
Nášin úkol je chránit investice exportérů před srážky a zajistit, aby o své peníze nepřijeli ...
Zobrazení vlc

15. 9. 2022

Exporní garanci a pojišťovací společnost, a. s. + Sledovat
753 sledujících uživatelů
8 mje · 0
Potřebujeme v prezentaci České iniciativy. Koncept poselství investičního finančního z důhy #EGAP představit David Havlicek, CFA u Kulturního stolu Evropského parlamentu v České republice a portálu #euractiv. Senátka i českými europoslanci ...

3 přítomnost

PF 2026

PŘEJEME VÁM KLIDNÉ PROŽITÍ
VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ.
VÁŠ EXPORT JE U NÁS V BEZPEČÍ
I V ROCE 2026.

Vydává: Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
Editor: Odbor kanceláře představenstva
Grafická úprava: AG Geronimo s.r.o.